Bugünkü Sayımızda
2inci sayıfamızda: Boğazlar ve askerî mıntaka kayıtlarının kaldırılmasını istiyoruz, **Bursa soygunculuğu** hakkında yeni tafsilât,
4üncü sayıfamızda: Japonya, Rusya ihtilâfı halledilmek üzere, Çinde 13 milyon nüfuslu bir Türk Cümhuriyeti kuruluyor.
9uncu sayıfamızda: Memleket Haberleri

VAKIT

16 ıncı Yıl * Sayı : 5530 — Tahrir Telefonu: 24379 — Cumartesi, 3 HAZİRAN - (6 ıncı ay) - 1933 — İdare Telefonu: 24370 — Sayısı 5 Kuruş

H. Vekâletinde
Bir çok yeni değişiklikler oldu, bir çokları hazırlandı

Meclisin Tatili Bir Hafta Sonra..

Müzakere edilecek iki mühim mesele var

Ankara, 2 (Telefonla) — Büyük Millet Meclisi daha bir hafta kadar çalışmak suretile mühim işlerin müzakeresini bitirecek, sonra tatil yapacaktır. Meclisin müzakere edeceği işler içinde ikisi mühimdir :

1 — Osmanlı bankası imtiyazının yenileşmesi için yapılan mukavelenin imzası.

[Bankanın Paris vekili haftaya kadar şehrimizde bulunacak ve imzadan sonra mukavele meclisten çıkacaktır.]

2 — İsmet Paşanın İtalya seyahatinde kararlaştırılan malî muamelenin neticelenmesi..

Londra konferansına hazırlanırken

Cenevrede silâhları azaltma konferansı son günlerde çok buhranlı bir safhaya girmişti. Çünkü İngiliz projesi üzerinde cereyan eden müzakereler bir çok noktalarda telifi imkânsız noktai nazar ihtilâfları içinde kalmıştı. O kadar ki konferans azası inkitaa sevketmemek için bütün ihtilâflı noktaları projenin ikinci müzakeresine bırakmıştı. Ve konferans muhitinde hasıl olan bu vaziyet (12) hazirandan evvel gûya devletler arasında Cenevrede bir anlaşma zemini bulmak gayretlerine, diğer taraftan Amerika cümhur reisi Rozvelt tarafından ayni maksatla yapılan tavsiyelere rağmen husule gelmişti.

Nihayet en son haberler şunu teyit etti ki silâhları azaltma konferansında müspet bir karar vermeğe imkân yoktur. Onun içindir ki konferans içtimaları (3) temmuza tehir olunmuştur. Şayet bu arada Londra konferansında cereyan edecek müzakeratın cereyanı lüzum gösterirse bu tehir konferans reisi tarafından daha sonraki bir tarihe kadar uzatılacaktır.

Denildiğine göre Cenevre konferansında alınan bu müzakerati tehir kararı bir inkıta tehlikesine meydan vermemek içinmiş. Halbuki bu tehir kararının hakikatte inkitadan hiç bir farkı yok gibidir. Bu itibarla Cenevre müzakerelerinde görülen bu zorlukların fena tesiri Londra konferansının âkibeti üzerinde hissedilecektir.

İşte Cenevre müzakerelerini temmuza kadar tehir kararı vermek mecburiyeti karşısında kalınca İngiltere, Fransa ve İtalya Dörtler Birliği projesini yeniden uyandırmağa teşebbüs ettiler. Fransa tarafından ileriye sürülen proje üzerinde bir anlaşma temini çaresini bile aradılar. Küçük itilâf devletlerinin mukavemetini kırmak çaresini buldular. İtilâfcekmiş gibi bir safhaya getirdiler. Bu suretle devletler Londra konferansına giderken Amerika ya karşı hiç olmazsa zahirî bir cephe birliği yapmak istediler. Fakat gene anlaşıldı ki işleri pamuk

Mehmet Asım

Devamı İkinci Sayıfada

Dünkü Maç

Fenerbahçe : 2
Galatasaray : 0

Manzara eskisi gibi... Tribünler dolu, sahanın kenarları dolu.. Kırmızı, mavi, sarı eşarplarını sallıya sallıya geçen kadınları, çocukları, erkeklerile bir Galatasaray — Fenerbahçe günü.. Hattâ, garip değil mi, maça tekaddüm eden hava bile eskisi gibi.. Sanki Galatasaray bundan evvelki bütün maçlarını kazanmış, lig maçlarının sonunculuğuna kadar inmemiş ve şampiyonluk işini bu maçta halledecekmiş gibi bahis bahis üstüne, münakaşa münakaşa üstüne!.

Mahaza Galatasaraylılar tabiî surette ihtiyatkâr ve düşünceli görünüyorlar.. Sorulan sualleri müphem cevaplarla savuşturuyorlar:

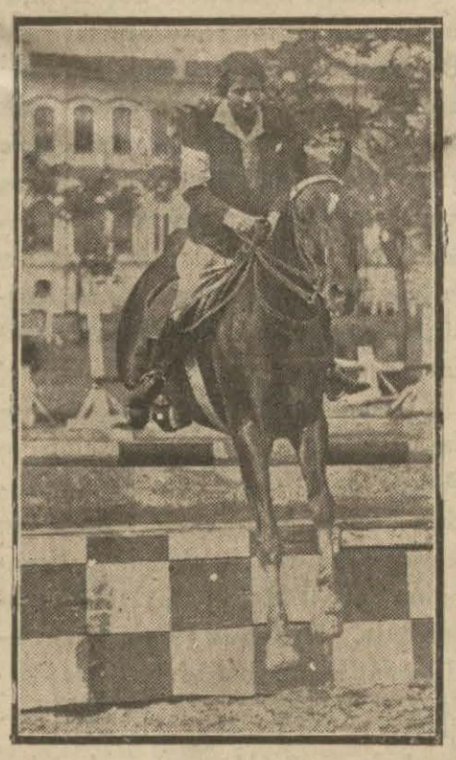

Dünkü manialı at yarışlarında **Kumru H.**
[Tafsilâtı 3 üncü sayıfada]

— Eh... Galatasaray — Fener maçı bu... Belli olmaz ki....

Doğru.. Hem o kadar doğru ki dün az kalsın futbolun kara gözlüklü mantığının başına bir kaza daha gelebilecek ve bu sene Vefa ile Beykozdan başka bütün rakiplerine yenilen Sarı — Kırmızılar bütün rakiplerini yenen Sarı — Lâcivertlileri yenivereceklerdi.

* * *

Maça tam beşi çeyrek geçe Kemal Halim Beyin idaresinde başlandı. Fenerbahçe takımı; Esat, Niyazi, Muzaffer, Zeki, Reşat, Şaban; Galatasaray takımı

(Devamı Spor sayıfamızda)

Bir kadın
Baba ile oğul arasını açtı
Zozo âşıkının babasından 5 bin lira istiyor!

Baba oğlunu evlâtlıktan tardetti

Umumî harpte bir Viyanalı artist vardı: Miloviç... Sanki o zamanın sıkıntıları yetişmiyormuş gibi, bu güzel kadın ikide bir İstanbula operet oynamağa gelir, burada bir çok zavallıları soyar, sovana çevirir, bir çokları - nı ailelerinden eder, perişan bırakır giderdi.

Bugünün Miloviçi de Zozodur.

Bu Yunanlı kadın da bir operet oyuncusudur. Buraya her geldikçe bir kaç kişiyi harap etmiş gitmiştir.

* * *

Son iki sene içinde birkaç defa İstanbula gelerek operet oynayan ve burada san'at kabiliyetinden başka cihetlerde de büyük bir şöh-

Zozo Dalmas

M. Stefanidis

ret kazanan Yunan artisti Zozo Dalmas yüzünden İstanbulun zengin ve tanınmış Rum ailelerinden birinde bir mesele çıktığını yazmıştık. Bu mesele Zozo Dalmasla bir müddet beraber yaşayan M. Bazil Stefanidis'in babası, şark merkez ecza deposu müdürü M. A. Stefanidis tarafından evlâtlıktan reddedilmesidir. Beyoğlu muhitinde büyük bir dedikoduya sebep olan bu mesele el'an kapanmamıştır. M. A. Stefanidis oğlunu mirasından da mahrum edeceğini alenen bildirmiştir.

Baba, oğul arasındaki bozuşmaya sebep, yukarıda da işaret ettiğimiz gibi, Zozo Dalmastır.

Tanışmaları

Henüz yirmi bir, yirmi iki yaşlarında bulunan ve askerlik hizmetini bile yapmamış olan M. Bazil Stefanidis kendisini yakından tanıyanların temin ettiklerine göre iyi ahlâklı, temiz kalpli bir gençtir. Bir gece Maksimde Zozo Dalması görmüş, konuşmuşlar, bir müddet sonra da beraber yaşamağa başlamışlardır.

İstanbulda Langada doğmuş, daha on yedi sene evvel Selâniğin alelâde barlarında şöhret kazanmış olan Zozo kendisinden on beş yaş küçük ve tabii tecrübesiz bulunan M. Bazil Stefanidisi kendisine bağlamağa muvaffak olmuştur.

Genç adam o zamana kadar babasına daima itaat etmiş, onun-

Devamı Onuncu Sayıfada

Yağmurlar Devam Edecek mi ?

Havalar her tarafta can sıkacak bir hal aldı
Mahsül dökülmek tehlikesi geçiriyor, bazı bağların ikinci bir çiçek açması ihtimali de yok değildir

Geçen sene bugünler Istanbul halkı sıcaklardan sahillere dökülmiye başlamıştı

Yaz bir türlü gelemiyor, fakat yalnız İstanbulda, Anadoluda değil, Avrupada da gelemiyor. Yağmurlar bir az nefes almak, ilk baharın tadını tatmak istiyenlere soluk aldırmadığı yetmiyormuş gibi artık şiddetle zarar vermeğe de başlanmıştır. Halbuki evvelki seneler gibi geçen sene de bugünlerde sıcaklar başlamış, halk sahillere dökülmüştü. Rasathane müdürü yağmurların daha bir kaçgün deyorvamı ihtimalinden bahsediyor.

İzmir, 2 — Yağmur yağan mıntakalarda çiçek açmış bağlardaki mahsul kısmen dökülmek tehlikesine maruz bulunmaktadır.

Hattâ yağmurları şiddetli bir güneş takip ederse bronosbros hastalığından endişe ediliyor.

Salâhiyettar bir zatin mütaleasına göre yağmurlar mahsulde nisbî bir noksanlık tevlit edecek ise de bir kısım bağların ikinci bir çiçek açmakla bunu telâfi edebilmesi muhtemeldir.

Yağmurlar Orta Anadoluda da hububat üzerine zarar vermiştir.. Yalnız bunların nisbeti ve miktarı henüz anlaşılamamıştır.

Galatasaray Suiistimali
Bir de sahte senede imza meselesi var ki bu, mahiyeti itibarile mühimdir
Yapılmıyan bir iş için çıkarılan masraf senedini imzalamak bir suçtur; Bu suçu yapanlardan biri itiraf da etmiştir

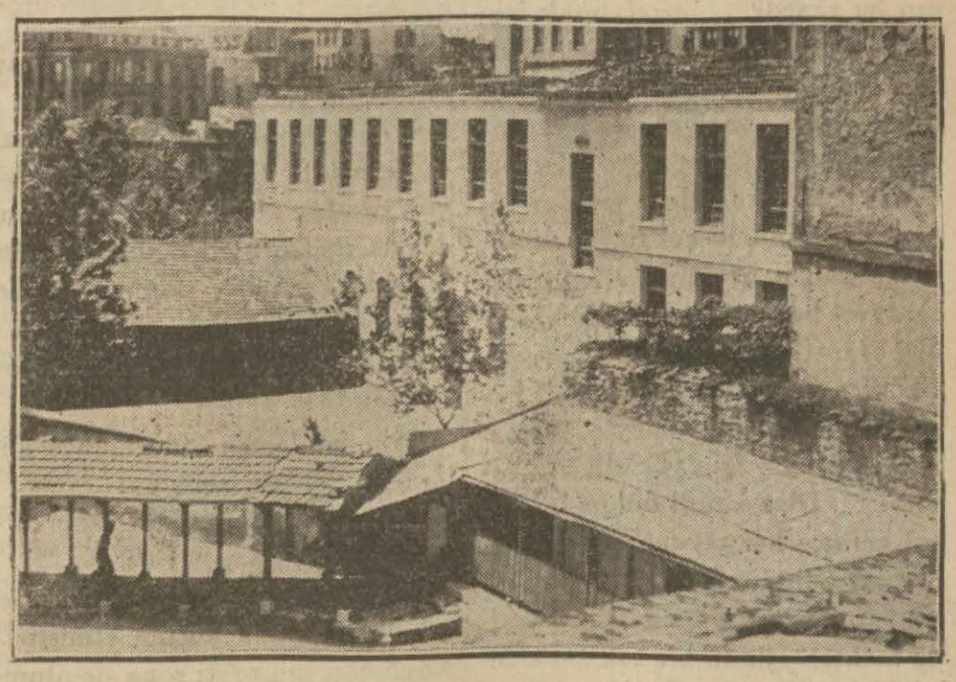

Galatasaray mektebinin arkasında ne şeraitle yapıldığını yazdığımız yeni bina

Fethi Beyin Glatasaray müdürlüğü zamanında muhasebecisi olan Kâzım Bey ile Yeni Postahane civarındaki sobacı Ohanis Papasyan Efendi arasında bir sahte senede imza koymak meselesi vardır. Mesele yüz elli liralık bir iştir. Bu itibarla büyük bir şey değildir. Fakat mahiyeti itibarile mühimdir. Çünkü Ohanis Papasyan Efendiye karyola tamir ettirilmeden ettirilmiş gibi gösterilerek kendisine senet imza ettirilmiş, sonra bu senetle mektep kasasından para alınmıştır.

Bu hâdise hakkında iki muhdan yüz elli lira alınmıştır.

Birinci rivayete göre hâdise şu tarazda cereyan etmiştir: Bir gün Kâzım Bey Ohanis Papasyan Efendiyi çağırmış. "Sana soba tamir ettireceğiz. Şu yüz elli liralık senedi imza et.,, demiş. Oda imza etmiş. Fakat imza ettikten sonra kendisine soba tamir ettirilmemiştir.. Tabii parası da verilmemiştir. Fakat gariptir ki mektep kasasından bu yüz elli lira çıkmıştır.

İkinci rivayete göre hâdisenin cereyanı şöyle olmuştur: Kâzım Bey Ohanis Papasyan Efendiye

Devamı İkinci Sayıfada

Galatasaray suiistimali

Baştarafı Birinci Sayıfada

"Şu senedi imza et. Burada soba tamiri diye yazılıdır.. Fakat soba tamir ettirmiyeceğiz. Bu para ile başka bir şey yaptıracağız.,, Demiş. Papasyan Efendi düşünmüş.- Mektep idaresine bir kolaylık olsun diye senedi imza edivermiş. Fakat sonradan öğrenmiş ki bu senet imza edildikten sonra kendisine soba tamir ettirilmediği gibi bu suretle alınan para mektebin diğer bir ihtiyacına da sarfolunmamış.

Ohanis Papasyan Efendi Ermeniler arasında doğru olarak tanınmış bir adamdır. Bu mesele hakkında da kendisine müracaat edenlere hâdiseyi itiraf etmekte, yani parasını almadığı ve işini yapmadığı bir senede imza koyduğunu söylemektedir. Gene Ohanis Efendinin ifadesine göre bu hâdise hakkında müfettişler kendisinden malûmat istedikleri zaman bildiğini söylemiştir.

Ohanis Papasyan Efendinin yapmadığı bir iş üzerine tanzim edilmiş bir masraf senedini yapmış gibi imzalamış olması, her ne mülâhazaya müstenit olursa olsun, bir suçtur. Bu itiraf ile kendisi de şahsen mes'uldür. Onun için kendisini mes'ul edecek bir hâdise hakkındaki bu itirafını bir hakikat olarak telâkki etmek zarurîdir. İşte bu itibarladır ki sahte senet tanzim ve imzası meselesinin ehemmiyeti vardır.

Bu işin diğer mühim olan cihet şudur ki sahte senet meselesi sadece muhasebeci Kâzım ve sobacı Ohanis Papasyan efendiler arasında gelip geçmiş, bunlar arasında olup bitmiş bir iş te değildir. Böyle bir masraf senedi ile Galatasaray mektebinin kasasından para çıkabilmesi için üstüne daha başka imzaların konmuş olması icap eder ki bunların başında sabık müdür Fethi Beyin imzası vardır.- Çünkü mektepte ita âmiri olan zat müdür Fethi Beydir.

Acaba mektepte soba tamir edildiğinden bahisle kasadan yüz elli lira verilmesine lüzum gösteren bu senedi imzalatmak için kendisine getirdikleri zaman Fethi Bey hiç dikkat etmemiş midir? Fethi Bey vaziyetinde olan bir mektep müdürünün diğer işleri ne kadar çok olursa olsun mektep binasının içindeki sobaların tamiri mevzuu bahsolunca elbette daha evvel haberdar olmalıdır. Kendisi tarafından tamiri emredilmedikçe böyle bir tamir nasıl yapılabilir? Binaenaleyh "tamir dilmiş sobalar için yüz elli lira verilecek.,, Diye kendi önüne bir senet gelince her şeyden evvel: "Bu sobalar hangi sobalardır? Ne vakit yapılmıştır?,, Demesi, her halde mektep içinde bir tek soba bile tamir edilmemişken birçok sobalar tamir edilmiş gibi yüz elli lira sarfedilmesinin önüne geçmesi lâzım gelirdi.

Acaba bu işin içinde bir dereceye kadar olsun mazeret noktası var mıdır? Meselâ bazen bir idarenin bütçesinde kırtasiye tahsisatı biter de tamirat parasından tasarruf edilmiş para olursa oraya verildiği olur. Bu iş idare hayatında olanlar için bazen mazeret teşkil edebilir. Her halde bu yolda sarfiyat yapmak bir suç olsa bile hiç bir iş yapılmamışken sahte senet imza ederek para vermeğe benzemez. O vakit mesele bir takdir meselesi şeklini alır.

Esefle görüyoruz ki bizim yaptığımız tahkikattan aldığımız netice bu işte böyle bir mazeret sebebi de bulunduğunu göstermemiştir. Çünkü mevzuu bahis senedi Papasyan Efendiye imza ettiren Kâzım Bey böyle bir senet imzası keyfiyetini esasından inkâr etmektedir. Diğer taraftan maarif müfettişleri bu işe vaziyet ettikleri sırada Papasyan Efendiye haber göndererek imza meselesini inkâr etmesini teklif etmiştir.- Bu ciheti daha bir iki gün evvel Papasyan Efendi bazı dostlarına söylemiştir.

Bu sahte senet meselesi bu şekline göre hakikaten mühimdir. Hiç iş yapılmamışken yapılmış gibi gösterilerek bir senet imza edildiği ve mektep kasasından para verildiği sabit olunca bu hâdisenin bir defaya ve yalnız yüz elli liralık bir masrafa münhasır kaldığını kim temin edebilir?. Pek tabiidir ki ortada böyle fena bir misal olunca bu işi yapanların diğer bir çok muamelelerinden de şüphe edilir. Nitekim bundan sonra vereceğimiz izahat bu yoldaki şüpheleri de haklı gösterecektir.

SON HABERLER

Silâhları Bırakma Konferansında Istediklerimiz :

Boğazlar Ve Askerî Mıntakalar Kayıtlarının Kaldırılması

Konferansta biri Fransızların, biri Türklerin olarak silâh fabrikalarına ait iki teklif vardır. Salıya konuşulacak..

Cenevre 2 — Dün İngiliz projesinin son kısmı müzakere edilirken murahhasımız Cemal Hüsnü Bey söz almış ve mühim bir nutuk irat etmiştir. Cemal Hüsnü Bey projenin, sulh muahedenamelerinin askerî ahkâmını ilga eden 96 ıncı maddesinde Lozan muahedenamesinin zikredilmediğini, halbuki ayni prensibe tevfikan Lozan muahedenamesinin ilgası zarurî olduğunu söylemiştir.

Cemal Hüsnü Bey, boğazlar hakkında Hariciye vekilimiz Tevfik Rüştü Bey tarafından izah edilen talebimizin müzakeresinin projenin ikinci kıraatine bırakıldığını hatırlatarak bu maddeye Lozan muahedenamesinin boğazlar ve askerî mıntakalar hakkındaki ahkâmının ilgasına dair kayıt konulmasının lâzım geldiğini ilâve etmiştir.

Cemal Hüsnü Bey: "Projeye bu yolda bir kayıt konulması en basit hak ve adalet kaidesi icabıdır.,, diyerek bir tadil teklifi vermiştir.

Cemal Hüsnü Beyden sonra Rus Hariciye komiseri M. Litvinof söz alarak Türkiyenin talebini Rusyanın kabul ettiğini söylemiştir.

İngiliz projesinin birinci müzakeresi bugün bitmiştir. Konferans salı günü silâh ve mühimmat imali meselesini müzakere edecektir. Fransız heyeti bu meselenin ayrı bir kısım olarak İngiliz projesine ilâvesi için bir teklif vermiştir.

Silâh fabrikaları hakkında konferansta iki tez vardır. Birincisi Fransızlar hususî silâh fabrikalarının ilgasını teklif ediyorlar. İkinci teklif Türk heyeti murahhasasınındır. Murahhaslarımız bütün silâh fabrikalarının beynelmilel hale ifrağ edilmesini teklif etmişlerdir.

Konferans salı günü iki teklifi müzakere edecek ve silâh ve mühimmat fabrikalarının kontrolu hakkında bir karar verecektir.

Konferansın temmuzun üçüne kadar tatiline karar verilmiştir. Salı gününden sonra mesaisine nihayet verecektir.

Londra konferansına hazırlanırken

Başmakaleden Devam

ipliğine bağlamak demek olan böyle bir proje üzerinde bile anlaşma temini mümkün değildir. Nitekim Berlinden gelen son haberler Almanyanın dörtler itilâfını imzalamak için daha evvel Cenevredeki silâhları azaltma müzakerelerinin neticelenmesini beklemek fikrinde olduğunu göstermiştir!

Şimdi bir taraftan Cenevrede, diğer taraftan Avrupanın başlıca siyasî merkezleri arasında cereyan eden bu hâdiselere Amerikadan gelen şu haberi ilâve ediniz: Bir müddet evvel şahsî kararı ile altın üzerine ambargo koymak suretile doların kıymetini düşürmüş olan Amerika cümhur reisi Rozvelt bu defa Amerika Meclisi Meb'usan ve âyanına bir kanun lâyihası veriyor, bu kanun ile doları altın esasından kat'i olarak ayırmak maksadını takip ediyor! Amerika bu kanun çıktıktan sonra piyasaya yeniden kâğıt dolarlar çıkaracaktır. Hükûmetin bütün borçlarını böyle kıymeti düşkün olan dolarlar ile ödeyecektir! Demek ki Amerika cümhur reisi bu ayın on ikinci günü Londra konferansına gelirken memleketinde dehşetli bir enflâsyon kararının tatbikatına ait bütün hazırlıkları yapmış bulunacaktır!

Hülâsa bugünlerde Londra iktısat konferansına gitmek için dünyanın her tarafından yüzlerce, hattâ binlerce murahhas yola çıkıyor. Fakat bu sırada gerek Avrupada ve gerek Amerikada göze çarpan alâmetler bu konferansın akibeti hakkında en küçük bir ümit bile vermiyor!

Mehmet Asım

V A K I T' ın Hususî Haberleri

Bursada

Haydutlar şiddetle takip ediliyor

Bursa, 2 (Telefonla) — Orhaneli yolunda iki otomobil ve bir kamyonu durdurarak yolcuları soyan beş kişilik çetenin takibine ehemmiyetle devam ediliyor.

Haydutların tertipli hareket ettikleri ve ibrahim ve Ahmet Beyler isminde iki zenginin oradan geçeceklerini haber alarak pusu kurdukları anlaşılmıştır.

Çete efradı, eşkâli tesbit edilmiş bulunduğu için, yakalanmak üzeredir.

Haydutlar tarafından öldürülen jandarma Hakkı ile köylü İbrahim oğlu Alinin cenazeleri Bursaya getirildi. Cenaze merasimi bu gün yapıldı. Merasimde polis, jandarma müfrezeleri bulundu. Mezarlara çelenkler kondu. Halk, bilhasa köylü Alinin vaka esnasında gösterdiği cesareti ve yararlığı takdirle anıyor.

Ali, jandarma öldürülünce eline bir odun geçirmiş ve:

"— Devletin jandarmasını öldürürsünüz, ha..,,

Diye çete reisi vaziyetinde olan sakallı hayduda hücum etmiştir... Köylünün indirdiği sopa ile alnından yaralanan sakallı haydut yere yıkılmış, Ali ikinci hayduda da aynı şekilde sopayı indirmiş, haydutları birer birer tepelemeğe hazırlanırken öldürülmüştür..

Hariciye memurları arasında diğişiklikler olacak

Numan Bey hariciye umumî kâtibi olacak, yerine Tahir Lütfi B. getirilecek

Ankara, 2 (Hususî) — Hariciye Vekâletinde memurlar arasında bazı terfi ve tayinler olacak, yeniden konsolosluklar ihdas edilecektir. Bu hususta alınan malûmat şudur:

Münhal olan dördüncü derecede daimî maslahatgüzarlığa Vekâlet müdürlerinden Bedi ve Agâh Beyler, beşinci derecede üç büyük elçilik müsteşarlıklarına Vekâlet müdürlerinden Mahmut Sait, Mehmet Cevat ve Fuat Abdüsselâm Beyler, aynı derecede birinci sınıf baş konsolosluğa hususî kalem müdür muavini Refik Amir Bey, Kahire elçiliği başkâtipliğine merkezde elçilik başkâtibi Cevdet Beyler terfian, Atina elçiliği sabık başkâtibi Sedat Zeki Bey de derecesile merkeze tayin olunmuşlar, tayinler yüksek tasdike iktiran etmiştir.

Bunlardan başka yeni teşkilât mucibince bugünlerde şu tayinlerin neticelenmesi bekleniyor:

Hariciye müsteşarı Numan Rifat Bey ihdas edilecek olan hariciye vekâleti umumî kâtipliğine tayin edilecek, hariciye müsteşarlığına Bağdat elçisi Tahir Lûtfi Bağdat elçiliğene de Lahey maslahatgüzarı Nuri, Lahey maslahatgüzarlığına da Emin Âli Beyler getirileceklerdir.

Muhtelit mübadele komisyonunun Türkiyeikinci murahhası Esat Bey merkezde daimî maslahatgüzarlığa tayin edilecek, Nev york başkonsolosu Basri Bey merkeze çağrılacak, yerine merkezde baş konsolos Orhan Halit Bey getirilecektir. Londra elçiliği müsteşarı Nuretin ve Paris müsteşarı Rüştü Beylerin de merkeze çağrılmaları muhtemeldir.

Geçen sene bütçe vaziyeti dolayısile ilğa edilen Barselon ve Amsterdam konsoloslukları yeniden ihdas edilecektir. Barselon konsolosluğuna merkezde başkonsolos İsmail Hakkı Bey tayin edilecektir. Diğerine kimin tayin edileceği henüz beli değildir.

İran — Türkiye hududu

Ankara, 2 (Hususî) — İran — Türkiye tahdidi hudut komsiyonuna Hariciye Vekâleti namına zat işleri tahakuk müdürü ve sabık Köstence baş konsolosu Mehmet Ragıp Bey iştirak edecektir. Dahiliye Vekâleti namına da şark vilâyetleri valilerinden biri iştirak edecektir.

İzmirde, mektepliler tayyaresine isim konuldu

İZMİR, 2 (Hususî) — Mekteplerli çocuklarımızın biriktirdikleri paralarla alınan bir tayyareye atkonma merasimi bu sabah Seydiköy tayyare meydanında yapılmıştır. Merasimde vali Kâzım ve müstahkem mevki kumandanı Hüsnü Paşalarla binlerce talebe ve halk hazır bulunmuştur.

Erkek lisesi talebesinden Baha Efendinin söylediği nutku müteakip tayyarenin ismi yazılı olan kısmını örten örtü kaldırılmış ve meydana çıkan (İzmir mektepliler) yazısı alkışlar arasında okunmuştur. Kız lisesinden Saadet Hüda bir hitabe irat etmiştir. Tayyare Cemiyeti namına Rahmi Bey nutkile merasime nihayet verilmiştir. Çiçeklerle süslenen tayyare ile uçuşlar yapılmış ve sevinçle alkışlanmıştır.

Demiryollar umum müdürü Mersinde

MERSİN, 1 (A.A.) — Devlet demiryolları U. müdürü Rifat ve işletme müdürü Cemal Hidayet Beylerle Amerikalı tarife müteHassısı M. Bel Mersine geldiler. Ticaret odasından iktısadî vaziyet hakkında malûmat aldılar. Oda kongresi tarafından hazırlanan tarife hakkındaki rapor kendilerine verildi. Yarın Adanaya gideceklerdir.

Milletler cemiyetinde

CENEVRE, 2 (A.A.) — Yukarı Silezyadaki Yahudi ekalliyeti meselesini tetkike memur ve 3 hukukçudan mürekkep olan komite bu Yahudilerin gönderdikleri istida üzerine M. Lester tarafından kaleme alınan rapor hakkında Alman murahhas heyetinin ileri sürdüğü ihtirazî kayıtları kabule değer mahiyette bulmamıştır.

Sipahi ocağında

Yarışlar

Manialı atlama müsabakalarının birincisi

Sipahi Ocağı tarafından tertip edilen mania atlama müsabakalarının birincisi dün Sipahi Ocağı meydanında yapılmıştır.

Üç senedenberi yapılan müsabakaların çok güzel tertip edilmesi halkta at merakını ve heyecanını fazla uyandırdığı için dünkü müsabakada binlerce seyirci vardı.

Seyirciler arasında da İstanbulun ileri gelenleri, bir çok Paşalar ve yüksek rütbeli zabitler bulunuyordu.

Dört kısım olarak tertip edilen müsabakaya sivil ve zabit binicüer iştirak ettiler.

İlk müsabaka (Sipahi Ocağı müsabakası) idi. Müsabakaya girecekler irtifaı 0,90 metre olan 7 maniadan atlıyacaktı. Ayni zamanda bu müsabakaya şimdiye kadar müsabakaya hiç girmemiş olanlar iştirak edecekti.

Bu müsabakaya Bürhan, Cemalet ve Semih Beyler girdiler. Semih B. (Arkadaş) ile birinci ve Bürhan Bey (Hacıbaba) ile ikinci geldi.

İkinci müsabaka (İstanbul şehir müsabakası) idi. Evvelce müsabakaya girmiş fakat kazanmamış veya az derecede numara almış olanlar bu müsabakaya girecekterdi.

İrtifaı 1,10 olan 10 maniadan atlanacaktı.- Bu müsabakaya Hicri, Seyfi, Turgut, Osman, Nusrat Beylerle Kumru Hanım iştirak etti.

Neticede Osman Bey (Aloş) ile kazandı.

Üçüncü müsabaka (Zafer müsabakası) idi. Evvelki senelerde ki müsabakalara girerek birincilik kazanmış olanlara mahsustu.

Bu müsabakada 1,20 metre irtifaında 10 mania vardı.

Fazilet Hanım, Orhan, Aloş, Süreyya Beyler girdiler.

Süreyya Bey (Cazip) ile birinci ve (Aloş) (Arkadaş) ile ikinci geldi.

Dördüncü müsabaka (Cümhuriyet müsabakası) idi. Bu müsabakaya yalnız zabitler girecekti.

Müsabakaya girenler arasında geçen sene Niste yapılan beynelmilel müsabakalara girmiş zabitlerden Vehpi, Eyüp Beylerle ve bilhassa Niste büyük bir varlık gösteren ve müsabakayi kazananlardan mülâzım Saim Bey de vardı. Bu sebepten bu müsabakanın çok heyecanlı olacağı anlaşılıyordu. Esasen 1,40 irtifaında 10 amania maniası olan bu müsabakada beynelmilel binicilik federasyonunun nizamnamesine göre hareket edileceği için müsabakanın ehemmiyeti ayni zamanda beynelmilel bir mahiyet alıyordu.

Bu müsabakaya yüzbaşı Kılıç Arfik, yüzbaşı Vehpi, birinci müfettiş Eyüp, ve mülâzım Saim Beyler iştirak ettiler.

Birinci mülâzım Eyüp Bey ile diğer Bey iki muhtelif beygirle ikişer defa müsabakaya girdiler.

Neticede mülâzım Saim Bey iki binişte de 10 maniayi en az bir favl yapmadan aşarak en kısa zaman içinde turlarını yaptı ve birinci, ikinci mükâfatları kazandı.

Çok alkışlanan bu müsabakalardan sonra Kolordu kumandanı Şükrü Naili Paşa ile Halk Fırkası İstanbul idare heyeti reisi Cevdet Kerim Bey müsabakalarda birincilik ve ikincilik kazananlara birer kupa hediye ederek kendilerini tebrik etti.

Dünkü müsabakalar geçen senekilere nazaran daha güzel olmuş ve bilhassa sivil gençler çok iyi yetiştirildiği gözüküyordu.

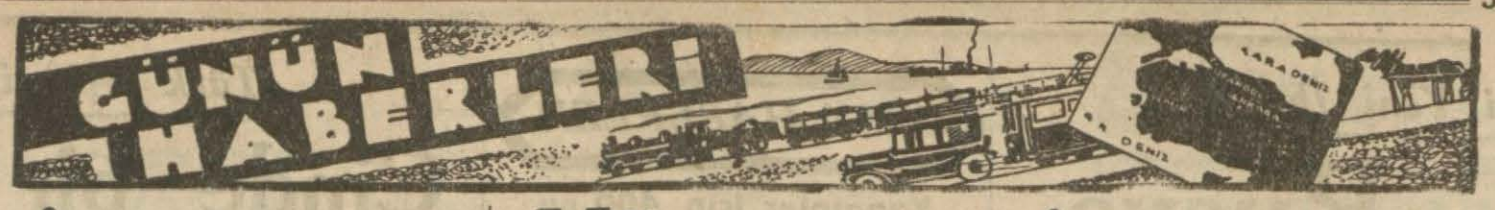

İsviçre ile

Yeni bazı muahedeler akti

İsviçre hükûmetile hükûmetimiz arasında yeni bazı muahedeler akti etrafında bir müddettenberi Ankarada cereyan eden müzakereler neticelenmiş, hazırlanan muahedeler evvelki gün Ankarada hariciye müsteşarı Numan Rifet B. ve İsviçre elçisi M. Henri Martin tarafından amzalanmıştır.

İmzalanan muahedeler üçtür.. Bunlardan biri iadei mücrimin ve mücrimleri takipte yekdigerine yardım, digeri iki hükûmet arasındaki ticarî ve hukukî işleri tanzim eden bir muahede, üçüncüsü de 1928 de aktedilmiş olan hakem uzlaşma muahedesinin bazı maddelerinin tadili hakkındaki protokoldur.

Mimar Sinanın eserlerinden ..

İzmitte büyük sinanın eserlerinden Pertev paşa camii harap bir halde bulunuyor ve kışla halinde kullanılıyordu. Güzel bir mimarî eseri olan camiin tahliyesi ve tamiri kararlaştırılmıştır.

Bir İtalyan profesörü

İtalyan profesörlerinden M. Pietro Silva dün İtalya şirketinin tayyare postasile şehrimize gelmiş ve İtalyan sefaretine misafir edilmiştir.

Profesör bu akşam İtalyan kulübünde bir konferans verecektir. Konferasnın mevzuu (Akdeniz ve rönesansı) dir.

Mısır Kralı ailesinden bir Prenses geldi

Mısır kıralı ailesinden Prenses İffet Hanımefendi dün Seyrisefain postasile İskenderiyeden İstanbula gelmiş, Mısır sefiri Abdülmelik Hamza Bey tarafından karşılanmıştır.

Manifesto harici eşya

Manifesto harici eşya getirdiklerinden dolayı iki vapur kumpanyası ihtisas mahkemesine verilmiştir.

Beynelmilel yol işaretleri

Sivrihisar ile Eskişehir arasında bir kaç yolun birleştiği noktalarda otomobille seyahat eden yolcular takip edecekleri yollar hakkında müşkülât çekiyorlar. Bunu nazarı dikate alan Ankara belediyesi bu noktalara beynelmilel yol işaretleri koydurmağa karar vermiştir.

Müsamere

Kadıköy kız orta mektebinde

Son sınıfın vedaı

Kadıköy Kız orta mektebinde dün son sınıfının bir veda müsameresi yapılmıştır. Bu münasebetle talebe hanımlar tarafından üç perdelik bir piyes temsil edilmiştir. Piyesin adı (Eski ve yeni Türk hanımları) dır. Mevzuu da eski zamanlarda hanımların irfan seviyesi ile Cümhuriyet devrindeki hanımlarımızın irfan seviyeleri arasında güzel bir mukayese teşkil ediyor, Temsilin sonunda Büyük Gazimizin memleketimizde yarattığı ictimaî inkılâpların Türk kadınlığı hayatında husule getirdiği feyzli tesirler anlatılıyordu.

Piyesten sonra mektep şarkıları, millî rakısiar, cimnastik hareketleri ve oyun müsabakaları yapılmıştır.

Kıymetli Maarifçilerimizden Feridun Beyin idaresinde olan Kadıköy kız orta mektebi her sene yeni bir terakki ve inkişaf eseri göstediği gibi dünkü müsamerede hazır bulunanlar da mektepli hanımlarda gördükleri istidat ve liyakat bilhassa milliyet ve cümhuriyet heyecanı karşısında çok mütehassis olmuşlardır.

Cibali kilisesi meselesi

Cibali kilisesi papası Teefilosun yeni tayin edildiği kiliseye gitmekten imtina etmesi veyerine tayin edilen papası kiliseye sokmaması yüzünden bir mesele çıktığı yazılmıştı.

Patrikhane bu meseleyi teşkil ettiği bir komisyonla tetkik etirmiş, papasa yapılan nasihatler tesirsiz kalmıştır. Cibali kilisesinde şimdiki halde ayin yapılamamaktadır. Asi papasa son defa olarak salı gününe kadar mühlet verilmiştir. O zamana kadar af dilemezse ruhani hakı nezedilecektir.

Tercümanların tasfiyesi

Ecnebi seyyahlarına tercümanlık yapanlar arasında bir tasfiye yapılacağı haber alınmıştır.

VAKIT

Gündelik, Siyasi Gazete
İstanbul Ankara Caddesi, VAKIT yurdu

Telefon Numaraları
Yazı işleri telefonu: 24379
İdare telefonu : 24376

Telgraf adresi: İstanbul — VAKIT
Posta kutusu No. 46

Abone bedelleri :

	Türkiye	Ecnebi
Senelik	1400 Kr.	2700 Kr.
6 aylık	750 „	1450 „
3 aylık	400 „	800 „
1 aylık	150 „	300 „

ilân ücretleri :

Ticari ilânların ilân sahifelerinde santimi 30 kuruştan başlar, ilk sahifede 250 kuruşa kadar çıkar.

Büyük, fazla, devamlı ilân verenlere ait ayrı tenzilât vardır.

Resmi ilânların bir satırı 10 kuruştur.

Küçük ilânlar :

Bir defası 30 iki defası 50 üç defası 65 dört defası 75 ve on defası 100 kuruştur. Üç aylık ilân verenlerin bir defası meccanendir. Dört satırı geçen ilânların fazla satırları beş kuruştan hesap edilir.

İki seyyah

Amerikalı kadın Anadoluya gitti

Otomobille seyahate çıkan Madam Leila Roosevelt Denis ve kendisile birlikte seyahate çıkan Mat mazel Edna Reebe Almsted evvelki gün seyahatlerine devam etmek üzere Üsküdara geçmişlerdi. İki seyyah kadın havalar ve otomobillerindeki ufak bir sakatlık yüzünden evvelki gün hareket etmemişler, dün sabah yola çıkmışlardır.

Amerika reisi cümhuru M. Roosevelt'in yeğeni olan Madam Roosevelt seyahati hakkında şunları söylemiştir:

"— Seyahatimizin Türkiyede geçen kısmından çok memnunuz. Türk toprağında herkesten iyi muamele gördük. Resmî muamelelerin ifasında bize çok kolaylıklar gösterildi. Edirnede belediye reisi otomobilini emrimize vermek nezaketini gösterdi.

Seyahate Anversten başladık, Singapora kadar gideceğiz. Brükselde bize Türkiyede otomobille seyahat etmenin imkânsız olduğunu söylemişlerdi. Bu yüzden seyahat programımızı değiştirmiş, Selânikten vapura binerek Beyruta gitmeğe ve Türkiyeden hiç geçmemeğe karar vermiştik. Belgratta tesadüf ettiğimiz bir Türk dostu bizi bu kararımızdan vazgeçirdi. Kendisine minnettarız.

İstanbulda en çok beğendiğimiz şey, camilerden ve mimarî eserlerinden ziyade şehrin ve bilhassa Boğaziçinin manzarasıdır.

Türkiyeden geçerken Yalova, Bursa, Eskişehir, Ankara, Kayseri ve Adanada duracağız.,,

Tarihî kıymeti olan parçaları çaldılar

İki gün evvel Eyüpte Eyüp camiinin yanında Üçüncü Selim tarafından yaptırılan sebilin tarihî kıymeti olan tunç parmaklığından bazı parçalar çalınmıştır. Zabıta şiddetle tahkikat yapmaktadır. Hırsızlar henüz elde edilmemiştir.

Ayasofya mozaikleri

Amerikadaki Bizans Enstitüsünün memurlarından M. Vitemur Ayasofyadaki kıymetli Mozaiklerden bir kısmı duvarla iltisakını kestiği ve tehliketi bir hale geldiği geçen sene anlaşılmış, bu hususta alınacak tedbir M. Vitemurun Avrupada yapacağı tetkikin sonuna bırakılmıştı.

15 Yıl Evelki VAKIT

3 Haziran 1918

* — Valâyet müstahlise müdüriyeti ünvanile bu vilâyetlerin imarile uğraşmak üzere İskânı Aşair ve Muhacirin müdüriyetine merbut bir müdüriyet teşkil olunmuş ve beş milyon lira tahsisat verilmiştir.

* — Royter Ajansı bildiriyor:

İngiltere ve Almanya hükûmetleri üserayi harbiye meselesi hakkındaki müzakerat esası hakkında itilâf vücuda getirmişlerdir.

Türkiye ve Bulgaristan ile de buna mümasil itilâf aktolunacaktır.

* — Harik komisyonu dün sadrazam Talât Paşanın riyasetinde toplanmıştır.

Dün gece saat on raddelerinde yeni bir yangın daha zuhur etmiştir. Tahkikatı resmiyeye nazaran bu yangının da sebebi, Fatih yangınından kurtulan Aşık Paşa mahallesinde bir eve nakledilen eşyalar arasına sıçramış ve pamuklu arasında nasılsa görülmiyerek için için ateş almış olan kıvılcımların tevessüile eşyaların parlamasıdır.

Bu yangında otuz bir ev yanmış ve sarfedilen fevkalâde gayretlerle daha ziyade tevessüüne imkân bırakılmıyarak söndürülmüştür.

Yerli tavuk

Ilk tecrübeler iyi netice verdi

Tavukçuluk enstitüsünün faaliyeti

Ziraat vekâleti tavukçuluk enstitüsü muhtelif işlerine devam etmektedir. Bu sene müessesenin yetiştirmeğe karar verdiği cins civcivlerin çıkarılması bitmek üzeredir. Son olarak kuluçka makinelerine konulan cins yumurtalar yakında çıkacak ve bundan sonra makinelere cins yumurta konulmıyacaktır. Bu sene yetişen civcivler çok güzel ve kuvvetli çıkmıştır.

Yerli tavukların cinsini ve evsafını tespit etmek için bu sene ilk olarak başlıyan tecrübeler üzerine memleketimizin muhtelif yerlerinden getirilen yumurtalar kuluçka makinelerine konmuştu. Bunların da ilk civcivleri bu hafta içinde çıkmağa başlamıştır. Müessesenin muhtelif yerlerden istediği yumurtaların hepsi gelmiş yalnız Çankırıdan gönderilecekler henüz gelmemiştir. Onlar da bugünlerde gelip mahikenelere konacaktır. Dört beş gün sonra yerli civcivlerden çıkanlar çoğalmış olacaklardır.

Müessesenin yerli tavuk üzerinde başladığı bu tecrübelerin mahiyeti bazı yerlerde ve bilhassa İstanbulda fennî tavukçulukla uğraşan müesseselerce anlaşılamamıştır. Bu müesseseler tecrübeler de yerli tavukların kabiliyeti anlaşılarak halen henüz inkişaf etmeğe başlıyan Legorn ve Rodayland cinsleriyle ıslah faaliyetinin duracağını zannetmektedirler. Duyduğumuza göre; bu yanlış telâkki dolayısile bu müesseselerden birkaçı enstitü müdürlüğüne mektup göndererek yerli tavuklar vasıtasiyle ıslahın imkânı olmadığını bunu birçok tecrübelerle anladıklarını, enstitünün kendilerine bir rehber ve muallim olduğunu yazmışlar ve bazan da talebelerin hocalarını ikaz ettiklerini ilâve etmişlerdir.

Halbuki, müessese yürümekte olduğu esaslı ıslah yolundan ayrılmak tasavvurunda olmadığı gibi yerli tavuklarla ıslahın imkânı olmadığını da kat'î olarak tesbit etmiştir. Yalnız memlekette şimdiye kadar bilen bilmiyen bazı zevat tarafından ara sıra ortaya atılan ve getirilen cins hayvanlarla tavuklarımızın ıslahının kabil olamayıp ancak gene yerli tavuklarla olacağı hakkında tecrübe ve bilgiye müstenit olmıyan iddiaları esasından çürütmek ve yerli tavuklar dediğimiz tavukların hakikaten bir cins olup olmadıklarını fennî olarak tesbit ve bunların evsaf ve kabiliyetlerini tayin etmek için bu tecrübelere başlamıştır. Bu tavukçuluk enstitüsünün ferî bir işidir. Esas iş ıslah vechesinde çizdiği yolda yürümek ve muvaffak olmaktır.

Haziran dan sonra müessesenin bazı noksanlarının tamamlanması muhtemeldir. Bu noksanlar, yeni tecrübelerine başlanan yerli civcivler için kümesler, hindi ve ördek kümesleri gibi küçük noksanlardır.

Uzak Şarktaki Yeni İhtilâf

Japonya - Rusya

Çindeki Şark demiryollarını Rusya satıyor

MOSKOVA, 2 (A.A.) — Japonyanın Moskova sefiri M. Ota, 26 mayısta Sovyet hükûmetinin Çin şark demiryolları hakkındaki 16 mayıs tarihli notasına ait Japonyanın cevabını Hariciye komiserliğine tevdi etmiştir. Bu cevapta deniyor ki:

"Japon hükûmeti Mançuri hâdiselerinin bidayetinden beri çok defalar Sovyet Rusyanın Çin şark demiryolları üzerindeki menfaatlerine ve haklarına riayet edeceğini beyan etmiştir. Bu hâdiseler esnasında Japon ordusu ve Mançurideki Japon makamatı Çin şark demiryolları üzerindeki menfaatlerine ve haklarına riayet edeceğini beyan etmiştir. Bu hâdiseler esnasında Japon ordusu ve Mançurideki Japon makamatı Çin şark demiryollarının menafiine zarar vermemeğe itina göstermişlerdir. Mamafih Sovyet hükûmeti, Mançuri makamatının Çin şark demiryolları üzerinde Sovyet Rusyanın endişelerini mucip olacak vahim bir vaziyet ihdas ettiğini müşahede eyliyerek Japon hükûmetine müracaatle Sovyet Rusyanın menafiini himaye talebinde bulunmuş ve bu menafiin ihlâl edildiğini gösteren bir çok vak'alar zikreylemiştir. Bu vak'alar meyanında münhasıran Mançuoko hükûmetinin selâhiyeti dahilinde olan meseleler vardır. Japonlar bu hareketlere iştirak etmiş olabilirler, fakat Mançuoko hizmetinde bulunan bu Japon memurları ve müşavirleri tamamiyle Mançuoko hükûmetinin idaresine ve mürakabesine tabi olduklarından Japon hükûmeti bu hareketlerin mesuliyetini üzerine alamaz. Bunun içindir ki, Japon hükûmeti bu meselelere cevap vermeğe lüzum olmadığı mütaleasındadır.

Doğrudan doğruya Japon hükûmetine atfolunan vak'alara gelince, aşağıdaki hususat sabit olmuştur:

1 — Harbinde aktarma istasyonu Japon makamatı tarafından işgal edilmemiştir. Binaenaleyh Çin Şark demiryolları işlemesi hiç bir vechile arızaya uğramış değildir. Ve Japon kumandanlığının mezkûr hattın menafiini ihlâl ettiği iddia olunamaz.

2 — Japon kıtaatının nakli masarifi hakkındaki müzakereler tenzilâtlı tarifenin tatbiki hususunda hemen hemen itilâfla neticelenmiş ve diğer meseleler hakkında da konuşmalar devam etmekte olup bu meseleler de pek yakında halledilecektir.

3 — Kunguzların gözükmesi, trenlere hücum edilmesi ve Çin şark demiryolları memurlarının dağa kaldırılması geçici mahiyette hâdiselerdendir ki, bu gibi vak'alara yalnız Sovyet tebaaları değil Mançuoko ve Japon tebaaları da kurban olmuşlardır.

4 — Mançurideki Japon makamatı, Sovyet Rusya ile Mançuoko arasında çıkan son ihtilâflara karışmamışlardır. Lokomotif ve vagonlar meselesinin Japon makamatı tarafından bililtizam ihdas edildiği hakikate mukarin değildir. Japon kumandanlığının icraatı hakkında bir takım esassız haberler işaa etmektedir. Japon hükûmeti buna teessüf eder ve Sovyet hükûmetinden bu neşriyatı durdurmak için icabeden tedbirleri almasını rica eyler. Sovyet Rusyadan mevzuu bahis vagonların şark Çin demiryollarına iadesinin askerî harekât dolayısiyle mezkûr hattın her iki taraftan kapanması üzerine geç kaldığı iddiası doğru değildir.

5 — Sovyet tebaalarının tevkifi Mançuoko makamatı tarafından yapılmıştır. Japon jandarmaları buna elbette ki müzaharet göstermişler ve bazı ahvalde de tahkikata iştirak etmişlerdir. Bunların iştirak ettikleri tahkikat mezkûr tevkifata sebep olan hâdiselerdir ki, bu hâdiseler Japon ordusuna zarar vermek maksadını istihdaf ediyordu.

Japon hükûmeti, mezkûr ihtilâfların neticesine ciddî bir dikkat atfeder ve bunların en kısa bir müddet içinde haklı ve doğru bir şekilde halledilmesini temenni eyler.

Rusyanın cevabı

MOSKOVA, 2 (A.A.) — Hariciye komiser muavini M. Sokolnikof, Japonyanın cevabî notasına karşı Sovyet Rusya tarafından verilen cevabı 31 mayısta Japon sefirine tevdi etmiştir.

Sovyet notasında deniyor ki:

1— Japon hükûmetinin, şimalî Mançurideki Sovyet hukuk ve menafiine riayet edeceği ve Çin şark demiryolları üzerindeki Sovyet menafiinin de ihlâl edilmesine meydan vermiyeceği yolunda evvelce vermiş olduğu teminatı tekit etmesine Sovyet hükûmeti muttali olmuştur.

Sovyet hükûmetinin mütaleasına göre bu teminat Sovyet menafinin ihlâli vak'alarının mesuliyetini - bu vak'alar münhasıran Mançuoko hükûmetinin selâhiyetine tabidir behanesiyle- reddetmek imkânını Japon hükûmetinden selbeder. Sovyet hükûmeti şimalî Mançuride ve bilhassa Çin şark demiryolları üzerindeki Sovyet menafiinin himayesini vadetmiş olan Japon hükûmetinin, Sovyet menafinin ihlâline müsaade etmemeleri için Mançurideki Japon kumandanlığına ve Japon makamatına talimat vereceğini ümit eder.

Sovyet hükûmeti, Çin şark demiryollarını satmak için müzakereye amade olduğunu beyan etmekle, Sovyet Rusya ile Japonya arasındaki iyi komşuluk münasebatı üzerinde menfi bir tesir yapacak her türlü ihtilâf zeminini kaldırmak hususundaki azmini izhar etmiştir. Bu münasebatı tarsin etmek Sovyet Rusyanın takip etmekte olduğu sulh siyasetinin bir unsurudur.

Sovyet hükûmeti keza şuna emindir ki, her iki taraftan hüsnü niyet gösterildiği takdirde, ihtilâflı bütün meseleler Japon notasının sonundaki beyanata tevfikan dostça bir fikir ile halledilebilirler.

Mezkûr beyanata Sovyet Rusya hükûmeti tamamen iştirak etmektedir.

KISA HABERLER

Yangınlar için 400 su menbaı var

İtfaiye muslukların suları kâfi gelmediğini nazarı dikkate alarak evlerde, büyük bahçelerde ve sair yerlerde kuyu, sarnıç, havuz, çeşme hulâsa yangını söndürmek için ne kadar istifadeye kabiliyetli su menbaları varsa hepsinin yerlerini birer birer tayin ve tesbit ile harita üzerine işaret etmiştir.

Terkos musluklarından başka yangın zuhurunda istifade edilecek olan bu su menbaları dört bine baliğ oluyor.

Belediye ve borçlar

Şehir dahilinde yeni yapılan yollar ile kanalizasyon bedellerinin halktan tahsil edileceği malûmdur. Belediye bu paranın yekûnunu hesap ettiği zaman büyük bir meblâğ karşısında kalmıştır.

Türbelerin muhafazası

Türbelerin ve tekkelerin kapatılmasından sonra İstanbulda mevcut tarihî türbelerden altmış kadarı müzeler idaresine devredilmişti. İstanbulda bunlardan başka daha (300) kadar türbe vardır. Bunların içinde evliyalıkla ve hurafelerle alâkası olmıyan birçok ilim adamlarının da mezarları mevcuttur.

Müzelere devredilen altmış türbe için 20 muhafız verilmişti. Müzeler idaresi içlerinde antika çiniler vesair eşya bulunan (60) müzenin 20 memur ile muhafaza edilemiyeceğini nazarı itibare alarak kadroya beş muhafızlık daha ilâvesini istemiştir.

TAKVİM

	Cumartesi 3 Mayıs 9 Sefer	Pazar 4 Haziran 10 Sefer
Gün doğuşu	4,29	4,29
Gün batışı	19,36	19,37
Sabah namazı	3,30	3,30
Öğle namazı	12,12	12,12
İkindi namazı	16,11	16,12
Akşam namazı	19,35	19,37
Yatsı namazı	21,35	21,37
İmsak	2,14	2,13
Yılın geçen günleri	154	155
kalan	214	213

HAVA — Yeşilköy askerî rasat merkezinden verilen malûmata göre, bugün hava bulutlu ve mütehavvil istikametlerden rüzgârlı olacaktır.

Dünkü sıcaklık en fazla 21, en az 16 derece, hava tazyiki 756 milimetre idi.

RADYO

Bugün

İSTANBUL: 18 — 19 gramofon. 19 — 20 alaturka saz Müşerref Hanım). 20 — 20.30 alaturka saz (Tanburi Osman Pehlivan). 20.30 — 21.30 alaturka saz (Ülka Hanım). 21.30 — 22 gramofon. 22 ajans, borsa ahberleri, saat ayarı.

ANKARA (1443 m.) 12.30 — 13.30 gramofon. 18 — 18.40 keman konseri (Ekrem Zeki Bey tarafından). 18.40 — 19.30 gramofon. 19.30 — 20 Fransızca ders. 20 ajans haberleri.

VİYANA (518,1 m.) 12.30 konser — 14.10 plak — 16.45 plak 20 orkestra — 20.35 konser — 22.45 musiki — 23.45 dans.

LEİPZİG (389,6 m.) 7 jimnastik — 7.20 konser — 13 konser — 15.55 piyano konseri — 17 konser — 21 konser — 23.10 musiki.

BÜKREŞ (394,2 m.) 13 plak — 14.15 plak — 19 orkestra — 20.20 plak — 21 opera.

ROMA (441,2 m.) 21 haber — 21.45 konser — 23 plak — 23.55 haber.

BUDAPEŞTE (550,5 m.) 7.45 jimnastik — 13 orkestra konseri — 17 çigan orkestrası — 18.35 konser — 20.10 plak — 23.30 çigan orkestrası.

VARŞOVA (1412 m.) 13.10 plak — 16.35 plak — 17.25 musiki — 18 musiki — 19 dans — 21 musiki — 21.15 senfonik konser — 23.15 dans.

Türk Âleminde Uyanıklık

Çinde bir Türk cümhuriyeti kuruluyor

Bu yeni Çin Türkiyesinin nüfusu 13 milyon olarak tahmin ediliyor

Orta Asyadaki Türklerin bir ihtilâl neticesinde istiklâllerini ilân ettiklerini telgraflar bildirmekte idi. Mısırda oturan çin türklerinden bir zat gerek bu ihtilâl ve gerekse orta Asyada doğan bu kardeş ve özdaş cümhuriyet hakkında dikkate şayan malûmatı ihtiva eden yazılar yazmıştır. Bu yazıların mühim kısımlarını iktibas ediyoruz:

Çindeki Türk ülkesi iki büyük kısma ayrılır:

1 — Cenup kısmı ki bu kısım "Altı şehir,, namiyle anılmaktadır.

2 — Şimal kısmı ki, bu kısmın da ora Türklerince adı "Besen şehri,, dir.

Küçük Gobi sahrasını kucaklıyan cenup Kâşğar, Yarkent, Akso, Golçe gibi büyük şehirleri ihtiva eden garp ve şimal kısımlarına nazaran daha az tehlikeye maruzdur Filhakika cenuptan Çinle hemhudut bulunulmasına mukabil garp cihetinden kızıl Rusya ile ittisal peyda olunulmaktadır. Bir taraftan dahilî kargaşalıklar diğer taraftan da Japonların savletleri karşısında pusulasını şaşıran Çinlilerin oralardaki ırkdaşlarımızı iz'aca vakit ve imkân bulamıyacakları şüphesizdir. Bunun içindir ki, yeni Cümhuriyetin bütün kuvvetleri garp ve şimal cihetlerinde toplattırılmıştır.

Muvaffakıyetle başarılan ihtilâl ilk defa Komol şehrinden başlamış ve cenuba doğru genişleyerek Şirşin, Lop, Yarkent ahalisinin birleşmesiyle daha ziyade istikrar peyda etmiştir. Bilâhare garp ve şimale teveccüh eden ihtilâlcılar Yeni Hisar, Kaşğar, Akso gibi büyük şehirleri ellerine geçirmekte güçlük çekmemişlerdir.

Nüfusu 200 bini geçen ve Çin Türkiyesinin en mühim bir ticaret merkezi olan Kaşgır şehri iki büyük kısma ayrılmaktadır. Eski şehri ihtiva eden birinci kısımda yerli ahali oturmakta olup bir çok camî ve medreseler mevcut bulunmaktadır.

Tömen ve Kızıl derya nehirleri arasında kâin bulunan bu kısımda hemen hiç yabancı yoktur denilebilinir. Yeni Şehir namiyle anılan ikinci kısımda Çin askerlerinden maada İngiliz ve Rus konsolosları ve mübeşşirler mevcut bulunmaktadır. Kaşgar şehri Rusya hududunda vaki bulunduğundan buradaki Çin askerlerinin yekûnu mühim bir miktara varmakta ve hayli esleha ve harp edevatı mevcut bulunmaktadır. İhtilâlcıların büyük kale ile çevrilmiş bulunan Kaşgar şehrini zapt ederken ne kadar zayiat verdikleri henüz malûm değilsede bu zayiatın mühim bir yekûna vardığı şüphesiz sayılabilir.

* * *

Bu yeni Çin Türkiyesi, Cümhuriyetinin nüfusu 3 milyon olarak tahmin edilmektedir. Ahalisinin yüzde doksan dokuzu Türk ırkına mensup olan bu ahalinin ana dili öz Türkçedir. Medenî dünyadan uzak kalan bu millettaşlarımızın maarif, ticaret ve ziraat bakımlarından hayli geri bulunmaları hiçte garip sayılamaz.

Bununla beraber Çin Türkiyesinde yüzlerce medreseler mevcut olup bu medreselerde okuyan talebelerin miktarı 50 bini geçmektedir. Tedrisatı dinî ilimlere inhisar eden bu medreselerin en büyüğü Kâşgar şehrindedir. Gene bu şehirde 10 bin kişiyi alabilecek kadar büyük camiler vardır. Bu camilerden en meşhuru İdkâh camiidir. Kaşgardaki medreselerden bazılarına son zamanlarda tabiiyat riyaziyat gibi asrî ilimler de ithal olunmuştur. En eski zamanlarda ki Çin Türkleri kahramanlık ve bahadırlıkla temeyyüz etmişlerdi. Son Çinlilerin istilâsına uğradıktan sonra bu hasletleri kaybeder gibi olmuşlarsa da son hareketleriyle damarlarında hâlâ ecdatlarının kanı cevelân ettiğini ispat etmişlerdir.

Çin Türkleri misafire hürmet etmekle bilhassa nam kazanmışlardır. O derecede ki her şöhret zenginin evinde misafir karşılamaya mahsus yerler vardır ve bir misafir geldiği zaman koyun keserek misafiri ağırlamak iftiharı mucip bir hareket sayılmaktadır.

Tabiî servet bakımından Çin Türkiyesi dünyanın en zengin memleketlerinden sayılır. İnsan görmemiş ormanlar altına varınca kadar en kıymetli madenler bu kardeş ölkenin kıymet ve ehemmiyetini arttırmaktadır. Nakliyat ve ir... sıtalarının kurunu vustaî alâta i... hisarı her ne kadar bu tabiî servetlerden istifadeyi imkânsız kılıyorsa da hürriyetlerini geri alan çalışkan ve uyanık Çin Türklerinin pek yakın bir zamanda bu mühim noksanı telâfi ederek elleri altında bulunan bu tabiî definelerden istifade yollarını arayacakları şüphesizdir.

Iktisadî haberler

Zeytin yağı ihracatının bir saf ve temiz olması bir raporda isteniyor

İskenderiyedeki Türk ticaret rapordası, 932 senesine dair bir rapor yazarak alâkadar müesseselere göndermiştir. Bu raporda 932 senesi arasında Türkiye ile Mısır arasındaki ticarî münasebetler izah edilmektedir. Bunların içinde dikkate şayan olan bir nokta varsa o da zeytin yağlarımız hakkında yapılan şikâyetlerdir. Raporda deniliyor ki:

Zeytinyağları temizlenmemiş başka fıçılarda ve bazen evvelce başka mayiler için kullanılmış kaplara doldurulup gönderilmektedir. Bunun neticesi olarak gelen yağlarımızda ekseriya zeytinyağlarına hâs olmıyan bir koku ve renk hasıl olmaktadır. Bu cihet malın sürümüne ve iyi fiatle satılabilmesine mani olmaktadır.

İhracat tacirlerinin temiz fıçılarda mal göndermeleri lâzımdır.

Bundan bir kaç ay evvel de, Romanya piyasasında bu tarzda şikâyetler yapılmış, zeytinlerin karışık olarak vefena fıçılara konduğu bildirilmişti.

İktısat vekâleti zeytin ve zeytin yağı ihracatımızı bu vaziyetten kurtarmak için zeytinlerimizin istandardize edilmesine karar vermiştir.

VAKIT'ın Tefrikası : 17

3 MAYIS GECESİ ..

Müfit paraları bir zarfa koydu, üzerine "Hasan Sıtkı Beyin uşağına verilecektir,, bu işi bitirince Safa yazdığı mektubu uzatı:

— Al oku.

Müfit okudu.

"Ben gidiyorum. Mektubu yazmamanız için adres vermiyorum.. Aklım başıma gelip düşüne bildiğim zaman size yazarım. Anlarsın ya?.,,

— Sen de buna mektup diyorsun?. Nerimana böyle şey verilir mi?.

— Vermeğe mecbur değilsin.. Ben posta ile yollarım.

— Sen tahminimden fazla delimişsin. Bu yazından Neriman ne anlıyacak?.

Safa Bey dedi ki:

— Gene sual soruyorsun, Müfit Cevap vermiyeceğimi söylemiştim..

— 13 —

Şahit

Havalar henüz ısınmağa başlamıştı. Buna rağmen, Büyükdere şosesinde kalabalık vardı. Otomobiller, yayalar, atlılar Mecdiye köyüne doğru akın ediyordu.

Bilhasa göze çarpanlar Sipahiocağı azalarıydı.

Müfit, ağır ağır, yürüyor, arada sırada, yanından geçen otomobilleri, atlıları selamlıyordu.

Hattâ, otomobillerden bir ikisi durdu. Müfit ahbaplarının yanına gitti. Biraz konuşup ayrıldı. Hiç biriyle beraber gezmek istemedi.

Onun aradığı vardı.

Bir az sonra aradığını buldu.. Bir az ötedeki kır kahvesinin önünde nefis bir spor otomobili duruyordu. İçinde bir kadın vardı.. Otomobil ağır ağır yürümeğe başladı. Yanı başında bir süvari gidiyor ve otomobildeki kadına eğilerek bir şeyler anlatıyordu.

Bu süvari Saim Beydi. Saim Bey güzel bir kısrağın üstüne pek yakışmıştı. Esasen onun at meraki meşhurdu. Attan bahsedildiği zaman herkes: "Güzel at görmek istiyorsanız, Saim Beyin bindiği atlara bakınız,, derdi.

Ağzı karalar da ilâve ederlerdi: " Herif attan anlar, ahırda tepişmiştir!.,

Müfidin yanında geçen iki seri aralarında konuştular:

— Şu otomobildeki karı kim?.

— Safa Beyin karısı... Karıda yüz bin lira var..

— Talili insanlar. Onların yerinde olmak isterdim.

— Tabiî isterdin. Öteki de Saim Bey. Yüz bin lira da onda var. Para parayi çekermiş. Herif karının etrafında pervane gibi dolanıyor. ikisi de mesuttur.

— Elbet.. Zeginlikle saadet olmaz sözü ne boş bir söz..

Müfit, kendi kendine gülümsedi. Nerimanın hiç te mesut olmadığını düşündü.

Otomobil geri döndü.

Neriman Hanım Müfidi görünce, bir baş eğmesile Saim Beyden ayrıldı, direksyonu çevirdi. Otomobilini avukatın yanında durdurdu.

— Biner misiniz?.

— Emredersiniz.

Neriman Hanım otomobili tekrar çevirdi ve ileriye doğru yol aldılar.

— Seni gördüğüme çok sevindim. Bir kere Saim Beyden kurtuldum. Bir iki gündür peşimi bırakmıyor. Yağdırdığı iltifatlardan boğuluyorum.. Neler, neler söylüyor....

— Neler söylüyor?.

— Müthiş bir uçuruma yuvarlanıyormuşum ve beni ancak o kurtarabilirmiş. Onun tarafından kurtulmak istemiyorum. Neyse, bu bahsi bırakalım. Ayşeyi gördün mu?. Buralarda olacak?.

— Görmedim.

— Beyaz kısrakla çıktı.. Bir az evvel gördüm. Öyle güzel ki tasavvur edemezsin.

— Güzel olduğunu biliyorum..

— Bunu bilenler pek çok.. Bunuda biliyormusun? .

— Bunu da biliyorum.

Kısa bir sessizlik oldu.

Neriman sordu:

— Neden sen olmıyasın?. İstemez misin,

Nerimanın ne demek istediğini anladı:

— İsterim. İlk fırsatta söyliyeceğim.

Gene bir sessizlik oldu.

Neriman devam etti:

— Her halde Ayşenin senin karın olduğunu isterdim.

— Teşekkür ederim.

— Amma Ayşenin ne fikirde olduğunu bilmiyorum. Kendi hesabıma konuşuyorum. Belki o istemez...

— Evet.... Belki de istemez.

Devamı Var

Polis Haberleri

İki kavgacı

Beşiktaşta simitçi fırınında çalışan Niyazi isminde biriyle diğer bir fırında çalışan Japon Kâmil arasında kavga çıkmış, neticede bu kavgada her ikisi de ziyanlı çıkmıştır.

İki kavgacı evvelâ ağızdan başlamışlar, münakaşa gittikçe şiddetlenmiş ve Niyazinin Kâmili tokatlamasiyle iş çığırından çıkmış-sonra Niyazinin üzerine saldırmış, ve boğuşmağa başlamıştır.

Heri ikisi de biribirlerini yumruklamağa başlamışlar, bu kavgada Niyazinin yumruğu karşısında kendi yumruğunun bir işe yaramıyacağını anlıyan Kâmil, eline geçirdiği bir taşı Niyazinin yüzüne fırlatmıştır.

Niyazinin yüzü yaralanmış ve kan akmağa başlamıştır. Bunu gören Kâmil kaçmak istemişse de yakalanmıştır.

§ Karagümrükte Fevzipaşa caddesinde Salih Efendi fırınının bacası tutuşmuşsa da çalışanlar tarafından tevvessüne meydan verilmeden söndürülmüştür.

§ Yedikulede lâstik fabrikasında çalışan Sultan isminde bir kadın çamaşır yıkamak için kaynar sudan bir teneke almak istemiştir.

Sultan aldığı bu buharlı suyu üzerine dökmüş ve vücudunun muhtelif yerlerini yakmıştır. Yaralı Yedikule hastahnesine kaldırmıştır.

Dilimiz

80 inci liste

ANKARA 2 (A.A.) — T.D.T. Cemiyetinden

Karşılıkları aranacak arapça ve farsça kelimelerin 80 numaralı listesi şudur

1 — Tafsil	8 — Tekevvün
2 — Tefennün	9 — Teklif
3 — Teftiş	10 — Tekrar
4 — Tefviz	11 — Tekzip
5 — Tekayyüt	12 — Telâfi
6 — Tekellüf	13 — Telâkki
7 — Tekemmül	14 — Tel'in

51 inci Liste

Muhtelif mektep muallimlerinin buldukları karşılıklar

Istanbul E. M. mektebine mülhak Tatbikat mektebi

Hak: Doğruluk, pay — Hakaret: Haset: Kıskanma — Hasret: Haz: Hazım — Hazm: Sindirme, Yutma — Hedef: Heder: Hidayet: Hikâye: Masal — Hilâl: Yeni ay — Hissedar.

2 inci mektep:

Hak: Tanrı, Gerçek, Alacak, Kazanç — Hakaret: Kötüleme — Haset: Çekememezlik — Hasret: Özleme — Haz: Hoşlanma — Hazım: Sindirme, Eritme — Hedef: Varım yeri, diki — Heder: Boş yere, yok yere — Hidayet: Doğru yola erme — Hikâye: Anlatış, görüleni, bilineni söyleme — Hilâl: Aybaşlangıcı — Hissedar: Paycı, ortaklardan biri.

3 üncü mektep:

Hak: Hakaret: Aşalamak — Haset: Çekememezlik — Hasret: Ayrılık — Haz: Hazm: Sinirmek — Hedefe: Hedef: Başa gitmek — Hidayet: tanrı vergisi — Hikâye: Masal — Hilâl: Hissedar.

4 üncü mektep:

Hak: Alın teri, emek — Hakaret: Horlama — Haset: Kıskanma — Hasret: Yanma iç çekme — Haz: Hoşa gitme — Hazine: Sindirme — Hedef Heder: Boşa gitme — Hidayet: İrişme — Hikâye: Masal — Hilâl; Yeni ay — Hissedar: Ortak.

7 inci mektep:

Hak: Gerçek — Hakaret: Alçaltma — Haset: Kıskanma — Hasret: Özlemek — Haz: Sevinç duygusu — Hazım: Hedef: Vargı — Heder: Boşa gitme — Hidayet: Doğru yol — Hikâye: Geçmiş; masal — Hilâl: Kaş ay — Hissedar: Ortak; paylı.

9 uncu mektep:

Hak: Doğruluk — Hakaret: Azarlama — Haset: Çekememek — Hasret: Haz: Hazım: Sindirme, eritme — Hedef: Gidilen, — Heder: Boşa gitme — Hidayet: Hikâye: Masal — Hilâl: Ay parçası, yarım ay — Hissedar: Ortak.

10 uncu mektep:

Hak: Doğru, gerçek — Hakaret: Küçük görme — Haset: Kıskanma — Hasret: İç çekme — Haz: Hoşlanma — Hazım: Sindirme— Hedef: Son yer — Heder: Boşa gitme — Hidayet: Doğru yol — Hikâye: Anlatma — Hilâl: Yeni ay — Hissedar: Payı olan .

12 inci mektep:

Hak: Doğru — pay — Hakaret: Bayağılama — Aşağılamak — Haset: Çekememezlikkıskanmak — Hasret: Özlemek — Haz: sevinme — Hazım: Öğütme — Sinmek — Hedef: Alacak yer — Erim — Heder: Yok yere — Hidayet: Doğru yola ermek — Hikâye: masal — Başkasına sözü anltmak — Hilâl: Yeni ay — Hissedar: Ortak.

16 ıncı mektep:

Hak: Doğru — Hakaret: Korlamak — Haset: Kıskanmak, çekememek — Hasret: Ayrı düşme, iç çekme — Haz: Hoşlanma — Hazım: Eritmek, sindirmek, lâfı yutma — Hedef: Nişan tahtası — Heder: Boş yere gitme, yazık olma — Hidayet: Doğru yol — Hikâye: Masal — Hilâl: Yeni ay — Hissedar: Payı olan.

33 üncü mektep:

Hak: Doğru — Hakaret: Aşağı görme, paylamak ayak altına almak — Haset: Kıskanmak, çekinmek — Hasret: Ayrılık acısı — Haz: Sevinme — Hazım: Sindirme, eritme — Hedef: Nişan yeri, yolun sonu — Heder: Boşa gitme — Hidayet: Doğru yol — Hikâye: Masal, sırasile anlatma — Hilâl: Yeni ay — Hissedar: Ortak.

41 inci mektep:

Hak: Doğruluk, emek isteği — Hakaret: Alçaklama, Aşağılama — Haset: Kıskançlık — Hasret: Görmemezlik — Haz: Sevinme — Hazım, Hazm:Eritme, sindirme — Hedef: Ulaşma, değme yeri — Heder: Boş yere gitme, yazık olma — Hidayet: Doğru yol, Tanrı yolu, Hikâye: Düzme — Hilâl: Yeni ay — Hissedar: Ortak.

46 ıncı mektep:

Hak: Doğruluk mal — Hakaret: Saygısızlık — Haset: Başkasını çekememek — Hasret: İç çekme — Haz: Sevinç duyma — Hazım: Derin gözüşlü — Hedef: İstenilen yer— Heder: Bir acının karşılıksız kalması — Hitabet: Kalabalığa karşı düzgün söz söylemek — Hikâye: Masal — Hilâl: Yeni ay — Hissedar: Paycı.

40 ıncı mektep:

Hak: Gerçek pay — Hakaret: Aşağılama, küçültme — Haset: ekememek, kıskançlık — Hasret: Özleme — Haz: Sevinme, sevinç — Hazım: Eritme, sindirme — Hedef: Varılacak yer — Heder: Yazık — Hidayet: Doğru yolu bulma — Hikâye: Geçme — Hilâl: Ay— Hissedar: Paylı.

44 üncü mektep:

Hak, Doğruluk, pay — Hakaret: Kötüleme — Haset: ekememek, kıskanma — Hasret: Göreceği gelme, özlemek — Haz: tat — Hazım: Eritme — Hedef: Erek — Heder: Boşa gidermek — Hikâye: Anlatmak — Hilâl: Yeni ay — Hissedar: Ortak.

48 inci mektep:

Hak: Doğruluk, Emek — Hakaret: Horlama — Haset: Kıskanma — Haset: Yanma — Haz: Sevinme, hoşlanma — Hazım: Sindirme, Eritme, yutma — Hedef: Vuruk — Heder: Yazık — Hidayet: Hikâye: Masal — Hilâl: Ay — Hisedar: Ortak.

Hak: Doğruluk, Emek — Hakaret: Horlama — Haset: Kıskanma — Hasret: Yanma— Haz: Evinme, hoşlanma — Hazım: Sindirme, Eritme, yutma — Hedef: Heder: Yazık — Hidayet: Hikâye: Masal — Hilâl: Ay — Hissedar: Ortak.

Istanbul Cehennemi

TARİHTE BÜYÜK YANGINLAR

— 32 — Yazan : Niyazi Ahmet

Alemdar vak'ası ile yangın var narası

— Bütün heyet ve erkânı millet Sultan Selimin tekrar iclâsı arzusunda olduğundan kendisini şimdi dışarı çıkarın burada biat edeceğiz dedi.

Şehislâm Efendiyi de Sultan Mustafaya gönderdi.

Şehislâm döndüğü vakit Sultan Mustafanın bütün kapıları kapattırdığını ve kendisinin tahttan inmiye niyeti olmadığı cevabını verdiğihaberini getirdi.

Alemdar Paşa, hiddetinden tepiniyordu. Şehislâmı tekrar gönderdi Maiyetine verdiği askerlere de kapıyı kırıp içeri girmelerini emreti.

Bu esnada sarayda tüyler ürperten hâdiseler cereyan ediyordu. Sultan Mustafa tahtına varis olabilecekleri ortadan kaldırmayı düşünüyordu.

Bunun için de ilk evvel Sultan Selimi feci bir vaziyette boğdurarak cesedini Akağalar kapısının iç odakapısının önüne bir şilte üzerine yatırttı.

Sultan Mahmut aranıyordu. Lâlası Anber ağa ile Cevri usta ismin de bir Gürcü cariye haber aldılar. Daha o gün tertibat alarak damlara çıkarıp kaçırdılar.

Alemdar sarayda kanlı hâdiselerin cereyan edeceğini evvelden tahmin etmişti.

Bir an evvel saraya koştu. Kapıları kırdırarak içeri girdi. Alemdar, Mustafayı indirip tekrar sultan Selimi tahta çıkaracaktı. Fakat ilk adımda onun cenazesiyle karşılaşınca şaşırdı. Gözleri yaşardı:

— Vah efendim! Ben sizi tekrar tahta çıkarmak için bu kadar uzun mesafelerden gelmişken bu gözlerim seni şu halde gördü ha!. Şimdi şu Enderunu baştan başa kılıçtan geçirerek senin intikamını alayım...

Diye Sultan Selimin cesedinin üstüne kapanmış ağlıyordu.

Birden aklını başına topladı ..

— Ağlamanın zamanı değil, Mahmudu bulmalı! Diye söylendi.

Sultan Mahmudu dam üzerinden indirdiler.

— İşte efendim, Sultan Mahmut efendimiz budur. Ben biat ediyorum, dedi.

Alemdar:

— Padişahım, ben buraya amcanı tahta çıkarmak için geldim . Kör olası gözlerim onu şu halde gördü. Yavrusunu iclâs ile meşgul olacağım. Lâkin Sultan Selimi şu hale koyan enderun halkını kılıçtan geçirmekliğime müsaade buyur... Diye âdeta yalvardı.

Daha bir saat evvel damdan dama atlarken ölüm terleri döken genç sultan kollarını gerdi. Alemdarın gözlerinin içine bakarak:

— Paşa, dedi, şimdi silâhlarını çıkar, askerini dağıt.. Seninle görülecek işlerim var.. Hemen hırkai saadet dairesine gel..

Cevabını verdi.

Alemdar Sultan Mahmudun bu ihtarına itaat etmiş silâhlarını çıkarmış ve askerini dağıtmıştı .

Tahtına çıkan Mahmut, bu fedakâr ve mert kumandanı sadrazam nasbetti.

Alemdar sadrazam olduktan sonra ülemaya dürüşt muamele yapması, bazı kimselerin maaşlarını kesmesi, konağında bir çok cariyeler bulundurması, halk üzerinde fena tesir bırakıyordu.

Sadrazam, 1223 senesi, Ramazanın Kadir akşamı şeyhislâm Arif Efendinin konağına giriyordu. Divanyolunda bir sürü halkın birikmiş olduğunu gördü. Hiç tereddüt etmeden atını kalabalığın içine sürdü.

Maiyetindekiler de bundan cesaret alarak ellerinde ki kırbaçları kalabalığa savurarak bir kaç kişi yaraladılar.

Halk içten içe kaynamıştı. O günden Alemdar Mustafa Paşanın kellesini uçurmağa and içtiler.

" Alemdar gibi bir haydudun padişah hal'etmesi,, softalar, kabadayılar tarafından hazmedilemiyordu.

Sadrazamı konağından çıkarmak için sekiz on kişi muhtelif semtlerden "Yangın var!..,, diye bağırmağa başladılar. Sadrazam muhakkak yangına gelecek ve bu fırsatta kellesi uçurulacaktı.

Babıâlinin etrafını saran yeniçeriler ve halk Alemdarın çıkmıyacağını anlamışlardı. Vakit geçirmeden konağını sardılar.

40 — 50 bin kişi Babıâlinin etrafında toplanmıştı. Rumeli askeriyle sekbanlar haber alıp geldikleri vakit kalabalığı görür görmez ses çıkarmadan sıvıştılar.

Konağın etrafında delik açmak için dama çıkanlar da oradan içeri girmeğe uğraşıyorlardı.

Alemdar pencereye yaklaştı .. Kalabalığa doğru başını uzatarak:

— İçinizde söz anlar bir iki kişiyi şuraya gönderin, onlara söyliyecek sözüm var..

Diye bağırdı...

Bir kaç kişi pencerenin önüne geldi, onlara da şunları söyledi:

— Ben en son çıkacağım, en evvel de dairem halkını ocağın namusuna tevdian buradan çıkacağım. Muvafakat ediyor musunuz?..

Asiler kabul ettiler. Alemdar hepsini çıkardı. Baş kadın, birinci hadım ağası ve on sekiz yaşında bir kız Alemdardan ayrılmadılar. Alemdar çıkmaları için ısrar etti:

(Devamı var)

217 sene önce bir Türk sefiri

28 Mehmet Efendinin Paris seyahatnamesi

— 11 —

Biz de arabadan çıktık, ata bindik, lala ile yola düzeldik.

Kral önümüzden gidiyordu. Evvelâ bir ovadan geçtik, sonra bir sahraya vardık. Kralın avcıları Şahin, Toğan, Songur, gibi kuşları boğazlarından birer iple bağlıyarak getirmişlerdi. Bunlar pek emsalsiz kuşlardı.- Bunları avcılar evvelce avlamışlar, hazırlamışlar, buraya kadar getirmişlerdi. Bunları salıverdiler, sonra gene avladılar. Bazen bir tavşan salıveriyorlar ve bir tazıya bu tavşanı tutturuyorlardı. Turna, Balıkçıl, Kartal, Karakuş makulesi hayvanların Şahinlerle avlanmasını temaşa ederdik. Üç, dört saat bunların seyri ile zevklendik.

Biz Lala ile sohbet ederken Kral da meğer av temaşasına bizim temaşamızı tercih etmiş, bizi gözetlermiş. Her ne hal ise, av tamam oldu. Geri döndük.

Bir iki gün sonra Kont dö Tuloz gelmiş, varıp sahibi devlet Efendimizin mektubunu kendisine verdik.

Sefir kralların pek gözdesi imiş. Mevkii de pek yüksek olduğundan ayağına kadar gittik. Vardığımızda merdiven başında bizi istikbal etti. Dönerken arabaya bininceye kadar bizi getirdi.

Bir iki gün sonra da Kralın Lalası bizi ziyarete geldi. Oğullarını da beraber getirmişti:

— Kralımız sizi görmeğe o kadar müştaktır ki elinden gelse bizimle beraber gelecekti.

Diye lâtifeler etti, iki gün sonra Üont dö Tuloz da ziyaretimize gelerek kendisile görüştük. Kral ile elçileri- buluşturucu zata teşrifatçı derler, bunlar iki kişi olup biri büyük, biri küçüktür.

İşte bunların büyüğü prens olduğu için pek ziyade itibar olunurdu.

Kral sarayi yakininde kur denilen açıklık bir yer vardır. Burada kral ara sıra gezinmek için arabasına biner, şehrin kibar kadın ve kızları da kralı görmek ve ona görünmek için önunla birlikte gezinirlermiş.

— Eğer oraya giderseniz pek memnun olacaksınız. Kral da sizi görmeğe pek hahişkerdir, Paris halkı da sizi görmek ister.

Dediler. Paris halkı ömürlerinde Müslüman görmedikleri gibi Osmanlı libası da görmediklerinden bize hayran hayran bakarlardı. Evvelâ fımızı krala anlattıkça kralın iştiyakı artarmış. Bahusus kendisi çocuk olduğu için böyle nadide şeyleri görmeğe can atardı. Amma ikisi de bir bizi davet etmesi merasime uymadığı için yanındakiler bir kolayını bularak bizi krala seyrettirirlerdi.

Bir gün kral çıkacak olmuş. Bize haber gönderdiler, arabaya binerek kral bahçesi önündeki kura vardık. Kur meydan manasınadır. Burada beş, altı yüz kadar araba kralın gelmesini beklemek üzere toplanmış.

Kralın o yerde gezinmek için mahsus Lalası ile kendisi oturacak kadar dört köşe şeklinde yapılmış, etrafı açık süslü bir arabası vardır ki bizim arabayi onun yanına götürdüler. Kralın arabası boştu.

Bir müddet sonra kral da bahçesinden çıkıp geldi. Bize iltifat etti, aşinalık ederek o hususî arabasına bindi. Biz dearaba içinde kalkıp aşinalık ederek onun arabası yanında dolaşmağa başladık.

Kur dedikleri meydan büyük ve ferah bir çemenzar olup yüksek ağaçlarla dolu idi. Bu ağaçlar öyle hendese üzere dikilmiş ki biribirinden zerrece farkı yok.

Doğrusu seyrü temaşası hoştur, gam defeder, yürek açar. Dört beş defa araba ile etrafında dolaştık.

Hesapsız arabalar Peri peyker güzellerle gümüş bedenlerle dolu idi. Bunların da temaşası başka bir güna halet verirdi. Akşama kadar bu cilve ile dolaşıp eğlendik.

Akşam Lala Mareşal geldi:

— Harp esnasında kral askerinin ne güna olduğunu merak eder misiniz?

Diye sordu.- Biz de rağbet gösterdik.

— Yarın kral askerini temaşaya çıkacaktır. Dedi, ertesi gün yeşillik içinde koca bir meydana vardık.

Burada göz alabildiğine piyade asker saf olmuşlar, bayraklarını açmışlar. Bir tarafta kralın akrabası prenses ve düşeslerin arabalarile bekledikleri yerde biz de arabamızla kralı beklemeğe başladık.

Vasi olan Dük Dörlean oğullarile ve bir kaç Mareşal ile ve devlet erkânı ile geldiler.

Devamı Var

9 eylûl izmir panayırı için

Büyük hazırlıklar

İZMIR, 2 (A.A.) — Dokuz Eylûl panayırı için müracaatlar gelmektedir.

Teşkil edilen talî komite her gün toplanarak komisyona vereceği raporları hazırlamaktadır. Sergi mahalli olacak yerin etrafının çevrilmesi ve kapılar yaptırılması, Karşyaka, Buca, Burnova trenlerine halkın o günlerde kolay ve ucuz gelip gitmesi ve diğer nakil vasıtalarının çoğaltılması, panayırın Türkiye radyolariyle reklâm edilmesi, Galatasaray ve Bursa sergilerinde panayır için sergisinde bir küçük pavyon açılarak panayıra iştirak edeceklerin muamelelerinin orada yapılması, bir çok çeşitli eğlenceler bulundurulmak suretiyle eğlence yerlerine çok ehemmiyet verilmesi, bahriye mızikasının getirilmesi, Darülbedayi veya operet heyetinin İzmire gelerek temsiller vermesinin temini, deve güreşleri, alaturka ve alafranga pehlivan güreşleri, mühim futbol maçları yapılması, İzmire gelecek ziyaretçiler için Efez harabelerine, eBrgamaya ve Çeşmeye seyahatler tertibi.

Birinci kordonda şehir gazinosu önünde bir Venedik gecesi yapılması, deniz yüzme müsabakaları, şehir koşusu, bisiklet yarışı ve daha bir çok yarışlar.

İstanbulda en kalabalık yerde iki minare arasında İzmir panayırına iştirak ediniz mahayasının yaptırılması gibi meseleler ve teşebüsler komitece tesbit edilmiştir.

Buğday için

Londrada büyük bir konferans

BELGRAT, 2 (A.A.) — Belgrat ta çıkan Vreme gazetesi Hazıranın ilk günlerinde Londrada Amerikan, Kanada, Avusturya ve Arjantin mürahhaslarının iştirakiyle toplanacak olan buğday konferansı hakında yezdığı bir makelede merkezî ve şarkî Avrupadaki ziraatçi memleketlerin bu konferansa davet edilmediğini kayderek diyor ki:

Stresa konferansında elde edilen değersiz neticeler karşısında ve gümrük resimlerinin muttasıl artmasından dolayı Avrupadaki ziraatçi memleketleri Londrada toplanacak dünya iktısat konferansına müşterek bir programla ve açıkça ifade olunacak isteklerle gitmelidir.

"Avrupadaki ziraatçi memleketler 3 vazife karşısında bulunmaktadır:

1 — İhracatlarını Okyanosun ötesindeki devletlerin zararına olan artırmak,

2 — Gümrük resimlerinin azaltılması. Bu resimler, Okyanosun ötesindeki memleketlerden ithal edilen hububata ait resimlerden daha aşağı olmalıdır.

3 — Fiatların artırılması. Bu fiatlar istihsal ve nakil masrafların hiç değilse kapatabilmelidir .

Vreme gazetesi yazısını şu sözlerle bitirmiştir:

"Bu vaziyete bir hal çaresi bulunması ancak ziraatçi memleketlerin malî ve iktısadî işlerinin düzeltilmesini mümkün kılacak beynelmilel bir anlaşma ile kabil olabilecektir. Haziranın beşinci ve altıncı günleri Bükreşte toplanacak ziraatçi memleketler konferansının gayesi ziraat mahsullerinin sürülüp satılmasını teminden ibaret olmalıdır.,,

Almanya ve 4 devlet misakına iştiraki

Cenevre, 2 (A.A) — Almanya dört devlet misakına iştirakini silâhları azaltma konferansının kararları hakkında daima şimdiden hüküm verilmesini tazammun eden yahut Cenevrede Fransız murahhas heyetinin öteden beri müdafaa etiği tezlere uygun düşmiyen bir takım şartlara bağlı tuttuğundan misakın kat'î surette akti için biraz daha zaman geçmesi muhtemeldir .

Bundan başka Sir Con Simon ile baron Aloisi, Cenevreden ayrıldıktan sonra M. Pol Bonkur dört devlet misakı hakkında herhangi bir müzakereye devam etmiş değildir.

Diğer taraftan Roma hükûmeti tarafından teklif edilen son metin de Fransız hükûmetinin eline geçeli daha 48 saat olmuştur. M. Pol Bonkur, dün akşam Parise dönmüştür. Orada, M. Norman Davis'in isteği üzerine, gelecek Salı günü M. Davis, Sir Con Simon, M. Daladye ve M. Pol Bonkur arasında bazı görüşmeler yapılması muhtemel olduğu söylenmektedir.

Kurt, Kuzu, Kartal Kavgası

Muharriri : Ömer Rıza

— 7 —

Nu tayfanın yanına giderek kendilerini de kurtarmaları için yalvardı. Fakat kaptan da bütün bu talisizliğin onlardan geldiğine kanidi. O da Nuyu kovdu ve sala binmek için teşebüs ederse onu da, hanımını da öldüreceğini söyledi.

Nu kabineye dönerek vaziyeti hanıma anlattı. İkisi için de kazaya rıza göstermekten başka çare yoktu. Fakat gemiciler de kurtulamamışlardı. Bunlar salı yapıp indirdikleri ve içine girdikleri zaman dalgalar onu kaldırarak kayalara çarpmış, bütün gemi halkından bir tek kişi kurtulamamıştı. Bunlar da burada bu rüzgâra uğrıyan binlerce, yüz binlerce kişi gibi mahvulmuşlardı.

Dalgalar kaya üzerinde oturan gemiyi vurmakta devam ediyordu. Fakat bir kaç saat sonra rüzgâr dinmiş, şiddetli yağmurlar yağmış, yağmurun getirdiği kumun çamurları gemiyi olduğu yere mıh lamıştı. En iyi yer geminin içi idi. Denizciler acele etmemiş olsalardı muhakkak ki kurtulacaklardı. Halbuki gemide kala kala iki kadın kalmıştı.

Raşelin ağrıları tuttuğu için Nu onu doğurtmakla meşğul oldu. Bir iki saatlik ıstıraptan sonra çocuk doğdu. Mini mini, bem beyaz, mai gözlü, kara saçlı bir kız!.

Adını Meryem koydular. Fakat Raşelin vaziyeti fena idi. İnce ve nahif kadın sönüyordu. Nu hanımına bir yudum şarap vermiş, Raşel bir az canlanarak son sözlerini söylemişti: .

— Çocuğu Ölü gölün civarındaki Essenlerin köyüne götür. Orada dayım Esül'ü bul, ona bu çocuğu himaye etmesini rica et!.

Raşel bu sözleri de söyledikten sonra uykuya dalar gibi oldu ve bir daha uyanmadı.

Matem tutacak, ağlayıp sızlıyacak sırada değildi. Cariye de bunu anlıyarak hemen işe başladı. Evvelâ gemiyi dolaştı. Gemicilerin kurtulduktan sonra alıp götürmek üzere bıraktıkları altınları topladı. Sonra hanımı kaptan kamarasına götürdü. Ve kamarayi kapadı. Nihayet çocuğu kucağına alarak gemiden atladı ve bir yağ şişesi kırarak geminin üzerine serpti, gemiye ateş saldı. Semaya doğru bir alev sütunu fışkırıyorken Nu ile kucağındaki çocuk içerlere doğru ilerliyordu.

— 5 —

Meryem

Nu sahilden iyice uzaklaştıktan sonra ekili topraklara ulaştı. Etraf, üzüm bağları, incir ağaçları ile dolu idi. Arpalar, buğdaylar olgunlaşmakta idi. Yollardan atlar geçtiği belil idi. Nu yürüye yürüye bir köy gördü ve köye vardı. İlk gördüğü şey köpeklerin insan cesetlerine üşüşmeleri idi.

Nu bir müddet ilerledinken sonra bir bahçenin duvarı üzerinden bakan bir kadın gördü ve sordu:

— Hemşire, hemşire, burada bir muharebe mi oldu?.

— Evet, Romalılar geldiler.. Köyümüzün ihtiyarı, vergi tahsildarı ile kavga etmişti. Kayserin askerleri köyümüze hücum ederek bütün köyü mahvettiler. Öldürmedik bir kimse bırakmadılar. Hayvanlarımızı alıp götürdüler. Onun için köy ıssız ve kimsesiz kaldı. Ya sen kimsin?.

— Ben bir kazazedeyim. Yanımda yeni doğan bir çocuk var. Ona süt nenesi arıyorum. Bulursam ona iyi bir ücret verebilirim.

— Çocuğu bana ver hemşire!.. Romalıların burada yaptıkları katliamda benim de bir çocuğum öldürüldü. Ücret te istemem!.

Nu kadına dikkat etti. Genç, ve gürbüzdü:

— Evin var mı?.

— Evim var, kocam da henüz hayatta.

Nu çocuğu uzattı, kadın ona meme verdi. Sonra evine götürdü. Köylü kadının kocası fena bir adam değildi. Konuştular ve anlaştılar.

Nu burada altı ay kalacak ve ücret olarak iki altın verecekti.

Bir müddet sükûn içinde geçti. Fakat Nu buradan hareket ederek Essenleri bulmak istemişti. Çünkü onun bulunduğu yer, Essenlere oldukça yakındı. Ara iki günlük mesafe var yoktu.

Nu yola yalnız çıkmadı. Köylü ile kraısı da ona refakat ettiler. Hepsi de birlikte Erihana kadar gidecek, orada bir merkep ve bir katır satın alarak yolculuğu tekmilliyecek, sonra bu katırla eşek de köylüye hediye edilecekti.

Küçük kafile Kudüse doğrıyarak, fakat şehire girmiyerek Erden vadisine sapmış ve sonra Essenlerin köyüne varmış, ve köyün haricinde konaklamıştı.

Nu, yavruyu kucağına alıp köye girdi.

Burada yalnız erkeklerin ikamet ettikleri, bu köye hiç bir kadının girmediği belli idi. Çünkü hiç bir tarafta hiç bir kadın görünmüyordu. Nu, korkmadan ilerlemiş, ve ilk rast geldiği adama İsili görmek istediğini söylemişti. Bu adam beyazlar giymiş, büyük bir binanın dışında yemek pişiriyordu. Kadın yüzü görmemek için gözlerini yere diken bu adam, Nunun sorduğu suale cevap vermiş ve:

— Bu biraderimiz tarlalarda çalışıyor, akşam yemeği zamanında geri döner!.

— Bekliyemem, hangi tarafta çalışıyorsa anlat ta oraya gideyim!

Beyaz elbiseli adam, gözlerini yerden kaldırmadan cevap verdi:

— Erdenin kıyılarını sıralıyan ağaçları takip ederseniz, İsili biraderi hemen bulursunuz. Beyaz bir çift öküzle yeri sürüyor. Ondan başkasının beyaz öküzleri yoktur.

Nu hemen o tarafa doğru yürüdü ve beyaz öküzleri kolaylıkla buldu. Onları, elli yaşlarında sakallı, sakin yüzlü, derin bakışlı bir adam sürüyordu. Sırtında deve kılından örülen kaba, sert bir elbise, belinde deriden bir kemer, ayaklarında sandal vardı.

Nu onun tarafına giderek selâm verdi. Fakat bu da öteki arkadaşı gibi gözlerini yere dikti ve durdu. Nu sordu:

— Essenler arasında büyük bir derecesi olan Tiredeki Yahudi taciri Benoninin kayın biraderi İsiel birader siz misiniz?.

(Devamı var)

SPOR

Fenerbahçe : 2 - Galatasaray : 0

Fenerbahçe şampiyonluk yolunda manilerden birini müşkülâtla atlıyabildi

Baştarafı Birinci Sayıfada

da (Avni, Tevfik, Mithat, Suavi, Nihat, Suphi, Celâl, Refii, Necdet, Fazıl, Rebii,) den terekküp ediyordu. Fenerlilerin değişmesine mukabil Galatasarayda iki yenilik vardı: Burhanın yerine Mithatın, Leblebi Mehmedin yerine Refiinin oynaması..

Başlamayı Galatasaraylılar yaptılar ve ilk hücumları müdafaa hattında kesildi.. İlk dakikaların taşıdığı vasıf üçtü:

Teenni, ihtiyat, yavaşlık.

Beşinci dakikada Zekinin bir firikikini Avni tuttu, Arkasından Fenerliler ilk güzel akınlarını yaptılar.. Ortada tutulan top Niyaziye giti. Niyazi şimşek gibi akıp bir şüt çekti, Avni topu kornere atmak suretile çeldi.. Yedinci dakikada Fazıl ikinci defa usulsüz bir hareketle tutuldu. Fenerliler üçüncü bir hücum yaptılar.. Zekinin şütü çok yukarıdan geçti, gitti.. Nihat fevkalâde bir hareketle oyunu açtı. Bu sefer Galatasaraylılar üst üste iki akın yaptılar. Rebii bir fırsat kaçırdı. Maç müsavi şartlarla akıp gidiyor, zaman zaman durgunlaşıyordu. Fakat yirmi beşinci dakikadan itibaren tempo Galatasaraylılara geçti, Güzel bir hücum. Fakat Necdetin şütü bir metre havadan geçti, İkinci bir hücum daha. Bu sefer deFazılın Celâlden aldığı top güzel bir şütle Fener kalesini boyladı. Hüsametin tuttu. Arkasından Fenerliler bir hücum yaptılar.. Reşadın çok keskin bir şütü Galatasaray direklerini sıyırıp geçti.. Buna Galatasaraylılar da güzel bir cevap verdiler. Fazılınikinci şütünü Hüsametin güç belâ yakaladı.. Arkasından bir hücum daha. Müdafaa çalımla geçildi. Rebii ok gibi aktı: Güzel bir vuruş. Kaleci gene yakaladı.

Fenerliler tazyikten kurtulmak için uzun paslar yapmaya baladılar. Bu arada Zeki bir fırsat kaçırdı. Galatasaraylılar gene hücuma geçildi. Fazıl müdafaayı sıyırıp geçti, fakat şüt vaziyetine girerken topu kaptırdı. Devre bitmek üzere. Nihat çok tehlikeli bir vaziyette kaleciye pas verdi. Fenerliler istifade edemediler.

Düdük ötmek üzere. Güzel bir pas alan Rebii müdafaayı çalımla atlattı ve Fener kalesine iki metreye kadar sokuldu, artık bu gol olmalıydı. Fakat hayır.. Topa ancak Hüsametine pas verir gibi vurabildi. Hüsamettin topu bittabi yakaladı ve Rebii teessürle döğünürken düdük te çaldı.

* * *

— Nasıl.. Gördün mü?.

— Evet.. Hayret.. Yahu sene başındanberi neredesiniz allahaşkına?..

— Bu maç başka..

— Haydi öyle olsun. Şimdi görüşürüz..

— Elbete görüşürüz..

Bu sefer iki tarafa mensup seyirciler, başlar dim dik, göğüsler kabarmış bir vaziyette konuşuyorlardı. İki tarafın da hakkı vardı.. Çünkü iki takım da güzel oynamıştı.

Galatasaray — Fener maçından bir safha

İkinci devre altıyı çeyrek geçe başladı. İlk Fener akını kırıldı.. Galatasaraylılar hücum ettiler Galatasaray sağ açığı da bu arada Fener kalesine pas atar gibi bir vuruş yaptı. Bu hücuma Fenerliler derhal mukabele etiler Zekinin fevkalâde bir şütünü Avni yakalad. Fenerliler daha atak oynamaya başladılar. On ikinci dakikada yerindebir pas alan Şaban önünün boş olmasından istifade ederek Galatasaray kalesine aktı. Bir şüt ve gol!.

İşte 57 dakikalık mücadelenin ilk neticesi.. Bu golün neticeleride şu oldu:

Galatasaraylıların maneviyatı sarsıldı. Maçın manzarası değişti, durgunluk bitti, oyun hızlaştı..

On beşinci dakikada Galatasaraylıların bir hücumu Refiinin berbat bir vuruşuyla kapandı. Bundan sonra oyunun başındanberi yavaş ve telaşsız oynıyan Mithatin bu yavaşlığı Galatasaray kalesine bu sefer büyük bir tehlike atlattı. Yirminci dakikadan sonra Galatasaraylılar birinci devrenin bu dakikalarında rakiplerinin düştüğü vaziyete girdiler. Fener tazyiki artar gibi oldu. Muzafferingüzel bir şütünü Avni yatarak tuttu. Reşadın şütü aynı akibete uğradı. Fener muhacimleri şimdi daha iyi oynuyorlar, birinci devrede iyi olmıyan Muzaffer bu sefer Niyazi ile mükemmel bir anlaşma yapıyor, Niyazi ile Muzaffer arasında kalan Suphi de bunaldıkça bunalıyordu.

Yirmi dördüncü dakikada Fikretin güzel bir şütu direk üstünden kaydı gitti. Galatasaray tekrar canlanır gibi oldu. Sağdan güzel bir iniş yapıldı. Top Rebiiye geçti. Rebii gene aktı ve galiba birinci devrede olduğu gibi gene kaleciyle karşı karşıya kaldı. Eee.. Bu sefer Galatasaraylılar beraberliği galiba temin ediyorlardı. Fakat gene hayır.

Devrenin 31 inci dakikası. Zeki çok iyi vaziyette bulunan Şabana bir pas gönderdi. Şabanın önü gene ap açıktı, kaleye rahatça sokuldu. Avni ileri atıldı topu tutamadı. Şaban atik davrandı: İkinci gol.

Galatasaray müdafaası gafletinin cezasını ikinci defa çekiyordu. Artık maçın neticesi belli olmuş sayılabilirdi.

40 ıncı dakikada Kemalin bir şütü Hüsamın ayaklarına vurarak kaydı giti. Son beş dakika ise Galatasaray sahasında oynandı ve Sarı kırmızılılar üst üste üç tehlike daha atlattılar. Maç ta bitti.

* * *

İşte dünkü maçın hikâyesi de bu.. Galatasaray takımında, maçı müsavata benzer şartlarla oynamasına rağmen birçok eksikler vardı:

1 — Hücum hattındaki anlaşamamazlık, 2 — Hücum hattının gevşek oynaması ve vücut itibarile rakip müdafaa önünde hafif kalışı, 3 — Maneviyat azlığı.

Filhakika bu kadar mağlûbiyetten sonra Galatasaray takımının Fenerbahçeyi yenmek iddiasını gütmesi tabiî olamazdı. Halbuki...

Diğer taraftan dünkü maç üzerinde şans denilen ve kendisine alelekser kıymet verilmiyen gözle görülmez kuvvetin de rol oynadığını kabul etmek lâzımdır. Eğer Sarı — Kırmızılılar birinci devredeki fırsatları kaçırmamış olsalardı ihtimal maçın veçhesi çok değişebilirdi.

Kemal Halim Bey maçı iyi idare etti ve maç umumiyet itibarile zevksiz fakat temiz bir maç oldu.

Bu itibarla iki takımı da tebrik ederiz.

Kollejde yapılan Atletizm bayramından bir görünüş

Kollej sahasında

Dün yapılan Atletizm bayramı çok güzel oldu

Veysinin bir muvaffakıyeti

Dün haber verildiğine göre şimdi Fransada bulunan kıymetli atletimiz Veysi 41 metreden fazla disk atarak birinciliği almış ve yeni bir rekor yapmıştır.

Dün Kollej sahasında yapılan atletizm bayramı da, Yunanlı atletlerin galmemesine rağmen çok güzel olmuştur. Neticeler şunlardır:

100 metrede birinci Semih 11 1/5, Papa Dopulos, Fuat. 200 metrede birinci Semih 23 9/10, Sadık, Turhan. 400 metrede birinci Mehmet Ali 53 1/5, Ayzenhart, Sikopulos. 800 metrede birinci Ziya 2,12 1/10, B. Besim, Nejat. 1500 metrede birinci Petro Pulyadis 4,30 1/5, Fethi, Garbis. 3000 metrede birinci Goyos 9,5 2/5, Petaki, Remzi.

3 adım atlama birinci Petkof, 13,5,8, Polyos, Tevfik. Tek adım atlama birinci Tevfik 6,63, Avni, Haydar. İrtifa atlama birinci Haydar 1,80, Cihat, Polyos. Sırıkla atlama birinci Haydar 3,16, Fethi. Gülle atma birinci İbrahim 12,22, Petkof, Kankelidis. Disk atma birinci Frankakis 33,96, Nailî, İbrahim. Cirit atma birinci Karakaş 58,22, Nedim, Selim. Bayrak birinci (Çena, Früzan, Sadık, Nikopulos takımı.) 110 manialı birinci Petkof 16, 1/5, Tevfik, Avni.

Müsabakalar çok heyecanlı ve muntazam olmuş, halk hoparlörlerle her saniye vaziyetten haberdar edilmiştir. Evvelce yaptığımız tahminlerde isabetimizi gösteren bu müsabakalardan sonra kazananlara günün kraliçesi sayılan vali Muhittin Beyin kızı Günseli Hanım tarafından madalyalar verilmiş, Kollej heyeti tarafından davetlilere ikramlar yapılmıştır.

Bundan başka dünkü galibiyetle Fenerbahçeliler, futbol şampiyonluğunu şimdiden tahakkuk ettirmiş bir vaziyete girmiş bulunuyorlar ki Sarı — Lâcivert formayi bundan dolayı da terik ederiz.

Diğer futbol maçları

Yapılan diğer futbol maçlarının neticeleri şunlardır:

Galatasaray — Fener B. takımları sıfır sıfıra berabere kalmışlardır. Anadolu — Hilâl maçı 1 — 4 Anadolu lehine neticelenmiştir. -

Taksim sahasında

Taksim sahasında yapılan maçlarda Süleymaniye — Vefa B. takımları karşılaşmışlar, Süleymaniye takımı maçı 0 — 1 kazanmıştır.

Suleymaniye — Vefa birinci takımları arasındaki maç çok güzel olmuştur. İki takım ilk devrede mütevazin bir oyun oynamış, ikinci devrede de Vefa daha hâkim oynamasına rağmen sayı yapamamıştır. Neticede maç sıfır sıfıra berabere bitmiştir.

İkinci köme takımları arasında ki şampiyona maçında Eyüp — Beylerbeyi ile karşılaşmış ve kümenin en kuvvetli ve en zaif iki takımı arasındaki bu maç beraberlikle bitmiştir.

Rami sahasında

Dün İstanbulun en güzel yerlerinden biri olan Rami sahasında da Fener Yılmaz takımının üçüncü senei devriyesi münasebetile büyük bir kalabalık huzurunda atletizm müsabakaları ve futbol maçları yapılmıştır.

Rami ve Fener Yılmaz birinci takımları karşılaşmışlar ve maç hâkim bir oyundan sonra 1 — 3 Fener — Yılmazlılar tarafından kazanılmıştır.

* * *

Dün Çukurbostan sahasında da bir takım maçlar yapılmıştır..

Altın Hilâl birinci takımı ile Halıcıoğlu birinci takımı karşılaşmışlar, ve Altınhilâl takımı daha iyi oynayarak maçı 1 — 3 galibiyetle bitirmiştir.

Karagümrük ve Kaştular spor birinci takımlarının karşılaşmasında da koştular spor takımı çok canla başla oynayarak bu hafta biraz aksayan Karagümrük takımiyle 2 — 2 berabere kalmıştır.

Çukurova şampiyonu

MERSİN, 2 (A.A.) — Adana topçu alayı idman yurdu ile Mersin idman yurdu arasında Mersinde yapılan son lig maçında Alay idman yurdu 4 — 2 galip gelerek Çukurova şampiyonu olmuştur. -

Boks teşvik müsabakaları

Mıntaka Boks teşvik müsabakaları dün Vefa — Kumkapı klübünde yapılmış ve müsabakalara altısı Vefalı, beşi de Beşiktaşlı olmak üzere 11 boksör girmiştir.

Alınan neticeler şunlardır:

Sinek siklet: Tanaş (Vefa - Kumkapı) Horoz sıklet: Yılmaz (Vefa - Kumkapı) Tüy sıklet: Demir (Vefa - Kumkapı) Hafif sıklet: Nazar (Vefa - Kumkapı Orta siklet: Şaban (Beşiktaş) Yarı orta: Ergun (Beşiktaş).

Define Adası

ELMAS ARAYICILAR

- 12 - *Nakleden : fa.*

Kadınların üçü de tamil idiler, Üstlerinde kırmızı ehram gibi bir elbise vardı. Bir ucu omuzlarına atılmış olan bu geniş kumaş, iri göğüslerini örtüyordu. Bakır zenciler, boyunlarında üç dört defa dolaşarak garip bir gerdanlık oluyordu. Burunlarının iki kanadında birer küçük inci vardı.

Dördüncü arak kadehini çekmiş olan Toni gerinip duruyordu.

— Feci, dedi, feci... Vaktile böyle mi eğlenirdik!. Şöyle bak. kadın mı bunlar?. Hep hastanelik...

Filhakika bu kadınlar hiçte insanın iştihasını açacak cinsten değillerdi. Aptal, yuvarlak gözleri muazzam kolları ile kadından ziyade birer ineğe benziyorlardı.. Toni başını çevirdi:

— Gitsek ne dersin?.

Fakat Toni birdenbire değişmişti:

— Dolli geliyor, Dolli!...

Filhakika, Çinli ile beraber, kapıdan bir genç kız görünmüştü. Olduğum yerde, hayretimden sıçradım. Bu gelen kız Avrupalı bir kadına benziyordu. Vakıa Toni, bazı kırmalarınki gibi hafif donuk idi amma, saçları dümdüz idi. Yani kıvırcık değildi, ve derin, parlak, uzun kirpikleri ile öyle güzel gözleri vardı ki..

— Bu da onlardan mı?.

Fakat Toni dinlemiyordu bile.. Ayağa kalkmış, ellerile işaret ediyordu.

Genç kız Toniyi gördü, bize doğru geldi. Toni birbirimizi tanıştırdı ve sordu:

— Ne içersin Dolli?. Her zamankinden mi?.

— Evet..

Kadehlerimizi tokuşturduk. Kız kadehe ancak dudaklarını dokundurdu ve yanına bıraktı.

Toni ona sokuluyor, ellerini tutuyor, omuzuna vuruyordu.

— Biliyor musun, tekrar hasta olduğunu öğrenince korktum.... Kendi kendime, Dolli olmadan burası çekilmiyor diyordum..

Toni nerede ise sevincinden ağlıyacaktı:

Bana dönmüş:

— Öyle değil mi?. Söylesene, diyordu, daha demin gidelim demedim mi?. Eh, madem ki sen geldin ve iyileştin, kalırız. Artık bu sefer tamamen iyileştin değil mi?. İçmiyorsun Dolli.. Haydi bir dane iç canım..

Zavallı kız bana yalvaran bakışlarla baktı:

— Ne kadar iyisiniz Mösyö Toni, eksik olmayınız..

Toni genç kızın gözlerindeki yalvarışı, renginin solukluğunu, iri ellerinin temasından kaçınmak için yaptığı gayri ihtiyarî hareketleri görmüyordu.

— Bilsen Dolli seni gördüğüme ne kadar memnun oldum. Eski arkadaşız değil mi?. Ha, unutuyordum.. Başından geçenleri arkadaşıma anlatsana..

Genç kız ezber bir dersi okuyan uslu bir çocuk gibi sakin bir sesle anlattı.

On yedi sene evvel doğmuştu.. Babası Avrupalı, annesi tamil idi. Doğduktan iki ay sonra babası **Avrupaya** dönmüş, giderken de beş para bile bırakmamıştı. Dolli tesadüfe tabi olarak büyümüştü.... On dört yaşına gelince yerlilerden birisile nişanlanmıştı. Bir akşam nişanlısı eve sevinçle dönmüştü.. Kala Govanın kumlarını temizlerken, güzel, beyaz bir safir bulmuştu. Hemen hemen yuvarlak olan bu taş, bir göz yaşı kadar berraktı.

— Bu, demişti, sana düğün hediyem olacak Dolli!.

Fakat Dolli, bir hafta sonra çalışmış olduğu çay imalâthanesinde, annesi gibi, bir Avrupalı ile tanışmıştı, ve nişanlısını unutmuştu.

Lâkin nişanlısı onu unutmamıştı..

Vaktile düğün günü olarak tesbit ettikleri günde, elinde bir piştov olduğu halde gelmiş ve:

— Beni beklemiyordun değil mi?..

Diyerek genç kızı evin direklerinden birisine bağlamıştı. Sonra, piştovuna barut doldurmuş, kurşun yerine de düğün hediyesi olarak vermek istediği elması koymuş:

— Vadimi tutuyorum, görüyorsun..

Dedikten sonra ateş etmişti... Komşular, genç kızı, yerde, vurulmuş bir halde bulmuşlardı. Elmas kurşun kızın bir ciğerine girmişti.. Bir doktor bunu çıkarmağa muvaffak olmuştu amma, o zamandan beri, üç dört ayda bir, kız hastalanıyor, kan tükürüyor, yataklara düşüyordu.

Sevdiği Avrupalı, başka bir tarafa başını alıp gitmişti. Kızın parası da olmadığı için adam akıllı bir tedavi imkânı yoktu. Halbuki, tedaviye de ihtiyacı vardı. İşte bu sebepten, para tedariki için, ara sıra buraya geliyor ve.....

Toni gülerek teklif etti:

— Senin için bir az pahalı olacak amma, fena kız değil. Ne dersin?.

Dolliye baktım:

— Neden olmasın?.

(Devamı var)

Bir oruç

Gandi büyük orucu bozarken..

Hindistanın millî lideri (Gandi) bu seferki orucunu da tekmilledi. Orucunu bozmadan evvel, son derece yorgun olduğu halde kurşun kalemini eline alarak şu satırları yazdı:

"Satvetli Napoleon nice plânlar hazırladı, sonunda kendini Helen adasında esir buldu. Kudretli Kayser tahtından indirildi. İnsan mütevazi olmalı, Allahı düşünmeli ve iradesine boyun iğmeli!,,

Gandinin orucunu bozduğu sırada yüz dostu hazır bulunmuş, kendisi paryalara mensup bir çocuğun sıktığı bir portakalın suyunu içmiştir.

Son yirmi gün zarfında ancak bir bardak süt ve bir miktar meyva ile yaşıyan Madam Gandi, kocasının kurtulmasından sevindiği için yirmi dört saat devam eden bir oruç tutacaktır.

Bu orucun paryaları kurtarmak hususunda ne derece müessir olacağı belli değildir.

Bulgaristanda

Azgın komitecilerin yeni cinayetleri

30 yaşında bir katil cadde ortasında..

SOFYA, 2 (Hususî muhabirimizden) — Son günlerde komiteciler işi azıttılar. Biribirlerini teker, teker öteki dünyaya yolıyorlar. Dün Bojinof isminde Mihailof taraftarlarından birisi sokak ortasında öldürüldü. Vak'a şöyle oldu:

Mihailof taraftarlarından ve Solon kardeşleri cemiyetinin reisi Bojinof akşam altıda dükkânından çıkmış, İvaylah caddesindeki evine gitmek üzere yola koyulmuştur. Bojinofun elinde yiyecek paketleri vardır. Ağır, ağır sokakları geçen Bojinofun tam evine 100 metre kala üzerine ansızın bir adam yaklaşmış, beynine ve sırtına doğru sekiz el ateş etmiştir. Bojinof, kurşunları yeyince bir kaç defa sallanmış, başından şapkası, ve elinden paketleri düşmüştür.

Bojinof on adım kadar koşmuş ilerdeki elektrik direğine tutunmuş:

— Ölüyorum, ölüyorum, diye bir kaç defa bağırdıktan sonra yere yıkılıvermiştir.

Katil, Hiristobotef meydanına doğru kaçmışsa da iki polis tarafından yakalanmıştır.

Katilin adı, Stoyan Antonof Tiskoftur. 30 yaşında Serezin Doklana köyünde doğmuştur. Kendisi dahilî Makedonya ihtilâl teşkilâtına mensuptur. Veprotegorofların emri üzerine cinayeti yapmıştır. Katil cürmünü itiraf etmiştir.

Mısırda bir baba evlâdını sattı !

Kahire, 1 (Hususî) — Mısırda şimdiyekadar görülmiyen bir hâdise oldu. Bir baba, çocuğunu sattı:

Ali isminde bir adam aylarca işsi zkalmış, karısı ile çocuğunu bakamaz bir hale gelmiştir. Ali bir arkadaşına çocuğunu satacağını söylemiş ve bu arkadaşı çocuğu satın almak istiyen bir adam bulmuştur. Ali ile çocuğu alacak zengin adam Alinin Bulak mahallesindeki evine kadar gelmişler ve Ali eve girerek iki yaşındaki çocuğunu almış, getirip zengin adama teslim etmiştir. Zengin adam çocuğu kucağına aldıktansonra Aliye dört Mısır lirası vermiş, bir arabaya atlıyarak uzaklaşmıştır. Bir saat sonra Alinin karısı evine dönmüş, çok sevdiği çocuğunu göremeyince feryadı koparmıştır. Ali karısını susturmak için çok çalışmışsa da muvaffak olamamış, evlâdını seven kadın hemen polis karakoluna koşarak şikâyette bulunmuştur. Çocuğunu satan baba tevkif edilmiştir. Çocuk geri alınarak anasına verilmiştir.

Mesai konferansı

Paris, 2 (A.A) — Umumî mesai konfederasyonu emekçi kitlelere düşman olanların ve her türlü irtica erbabının çevirdikleri dolaplara karşı protesto mahiyetinde olmak üzere 21 Haziranda Pariste bir miting yapmağı kararlaştırmıştır.

Japonya, şimdi de Amerikaya karşı hazırlanıyor!

Japon donanması, behemehal Amerika donanmasına muadil olacak

Ingiltere, Amerika, Japonya, Fransa ve İtalya devletleri Vaşingtonda bahrî kuvvetleri tahdit eden bir muahede imzalamışlar, bu muahedeyle bu devletlerden her birinin ne kadar harp gemisi inşa edebileceği tayin ve tahdit olunmuştu. Muahede, 1936 senesinde infisah edecektir.

Son günlerde Japonyanın Amerika kuvvetlerine müsavi deniz kuvvetleri sahibi olmak istemesi üzerine bu muahede hatırlandı ve ahkâmından bahsolundu.

Fakat Japonlar, noktai nazarlarında musırdırlar. Onlara göre donanmalarını, Amerika donanması kadar büyütmek lâzımdır.

Çünkü Amerika tarafından Japonyaya bir taarruz vukuu takdirinde Amerika donanmasının yüzde yetmişi bu taarruza iştirak edecektir. Japonya donanması Amerika donanmasına muadil olursa, Japonya, faik gelir ve ona galip olur. Onun için Japonya donanmasını, her halde kuvvetlendirmek mecburiyeti vardır.

Japonlar bu maksatlarını gizlemekte ve ancak bu maksadı tahakkuk ettirmekle vaziyetlerinden emin olacaklarını söylemektedirler.

Londra gazetelerinden birinin verdiği malûmata göre Japonlar, muharebe vuku bulduğu takdirde İngilterenin Amerikaya yardım edeceğine kanidir.

Londra gazetelerinden biri buna mukabil, İngilterenin ancak sulha taraftar olduğunu ve İngilterenin imparatorluğu selâmetinden başka bir şey istihdaf etmediğini söylemektedir.

Istanbula Doğru ..

Isviçreli halı tacirlerinin bedava seyahatı

Tribune de Geneve ve Basler Nachrichten gazetelerinde şu yazı okunmuştur:

İsviçre vatandaşlarından müteşekkil bir heyet bugün İstanbulu ziyaret maksadile bu güzel şehre müteveccihen hareket etmiştir. Bu seyahatin bir hususiyeti vardır ki o da iştirak edenlerin bu nefis seyahati hiç bir masraf ihtiyar etmeden yapmalarıdır. Filhakika Bale'de Şark halıları satan J. Mori Ticarethanesi geçenlerde gayet orijinal bir şey düşünmüştür.

Müşterilerini, İsviçrede neşri tamimine yardım ettiği bu güzel Türkiye ve İran halılarının tekniği ile alâkadar etmek maksadile geçenlerde bir müsabaka tertip etmiştir.

Bu müsabakada ezcümle, şarkılıların o kadar yüksek bir derecei mükemmeliyete çıkardıkları el ile yapılmış halıların harika engiz bir nümunesinin düğümlerini hesap etmek lâzımdır.

Mori ticarethanesi halı meraklılarını bu san'atın esrarına vâkıf kılmakla iktifa etmiyerek, muhteşem halıları, o kadar cazip güzelliklerini hatırlatan esrarengiz Şarkı ziyaret etmek imkânını vermek suretile, iştirak eden rakiplerden en değerlilerini mükâfatlandırmak istemiştir .

Şarkı görmek, şark güneşinin nuru ile "Loti,, lerin, "Farrere,, lerin sihirkâr kalemlerile tasvir ettikleri bu dilnişin yerleri gezmek, ne muhteşem fakat hakikileşmesi güç bir rüya

İsviçre halkının Şarka müteallik her şeye karşı alâkasını arttırmak ve bilhassa o kadar beğenilen halıları bize gönderen Türkiye lehine faal bir propaganda yapmak için hiç bir fedakârlıktan çekinmiyen Mori ticarethanesinin sayesinde, müsabakasını kazanan bahtiyarlar için bu rüya bir hakikat olmuştur.-

Bunlar, masarifi J. Mori ticarethanesinden olarak İstanbula kadar ve en iyi konfor şeraitini haiz güzel bir seyahat yapacaklardır.

Bâle şehrinin bütün içtimaî sınıfları arasından seçilen 15 kişilik bir grup teşkil edecek olan bu seyyahlar mütahasıs bir rehberin idaresi altında bu ayın sonuna doğru Venedik ve Atina tarikiyle şarka müteveccihen haraket edecektir.

Seyyahlar, İstanbulda bir kaç gün kalacaklar ve bu muhteşem şehri bütün teferrüatiyle ziyaret edeceklerdir Bu suretle şark halıları ticaretinin dünyada en mühim merkezlerinden birini tanımış olacaklardır.

Bu seyahat ayrıca İsviçre halkını Türk halkına bağlıyan dostluk bağlarını sıklaştıracaktır. İsviçreliler, kendilerini hiç bir şeyin ayırmadığı ve teknik kabiliyetleri için gayet iyi bir mahreç olabilecek olan Türkiyeye karşı büyük bir sempati hissederler.

Diğer taraftan Türkler, kanunu medenisini kabul ettikleri İsviçrenin demokratik müessesatına karşı büyük bir hayranlık beslerler ve bu İsviçreliler grupuna an'anevi misafirperverliklerinin yeni bir tezahürünü göstermesiyle bahtiyar olacaklardır.

Seyyahlarımız dahî reisleri Mustafa Kemal Paşa Hazretlerinin gayreti sayesinde yeni hayat kazanan genç Türkiyenin her şubede elde ettiği terakkiyatı görmekle hayran olacaklardır.

Tüccar, maliyeci ve gazeteciler arasında belki dostane münasebetler teessüs edecek ve Mori ticarethanesi tarafından tertip edilen bu seyahat, bu iktısadî buhran devrinde, müstakbel ticaret muvazenelerimizin düzeltilmesi için her taraftan gösterilen gayretlere mütevazi bir yardım etmiş olacaktır.

Hülâsa, İsviçre vatandaşlarından müteşekkil bir heyetin İstanbula bu seyahatinin bir çok faydalı tesirleri olacak ve iştirak edenler yuvalarına döndükleri zaman heri birisi birer propaganda vasıtası ve Türk — İsviçre dostluğu için birer rabıta unsuru olacaktır.

Memleket Haberleri

Ereğli Limanı da Yapılınca ..

Filyos - Ereğli hattı ne işimize yarıyacak ?

Zonguldakta ahali coşkun tezahürle bunun manasını anladığını gösterdi

ZONGULDAK, 30 (Hususî) — Büyük Millet Meclisinde Filyos — Ereğli şimendifer hattının ve Ereğli limanının inşaatına ait kanunun kabulünden dolayı Zonguldak 24 mayıs 933 çarşamba günü, tarîh ve takvimlerde değil hattâ şimdilik hatır ve hayallerde bile olmıyan büyük ve canlı bir sevinç tezahüratına sahne oldu.

Bu ansızın kavuşulan fevkalâde sahnenin içinde beşuş çehrelerle dolaşarak biribirini kutlayan, cümhuriyet hükûmetine sonsuz teşekkürler , dualar yapan her sınıf halkın, kalplerinin en derinliklerinden taştığı sanki sezilir gibi olan kaynaşmayi fakat çok tatlı ve manalı kaynaşmayi görmek insana dünyalar kadar zevk veriyordu.- Sabahleyin erkenden bütün şehirdeki binalar, sokaklar baştan başa güzel bayraklarımızla üzenilerek süslenmişti. Öğleden sonra saat 17 de Halkevi binası önünde yapılan büyük teşekkür merasimine binlerce halk ve mektepliler sevinerek iştirak ettiler. Orada valimiz Halit ve vilâyet fırka reisi Mitat Akif Beylerin kıymettar ve heyecanlı nutukları müteınadî alkışlarla dinlendi. Daha bazı zevat ta coşkun kitabelerde bulundular. Bu nutuklar, hep bu sene inşaatına başlanacak olan Filyos — Ereğli demiryollarını ve Ereğli limanını ve bunların memleket iktısat hayatında husule getireceği emsalsiz inkişafları ve bu suretle inkılâpçı hükûmetimizin göstermiş olduğu faydalı ve yüksek gayeleri ihtiva ediyordu. Halkın meclis ve hükûmete sonsuz tazim ve şükranları yollandı.

Bu merasime limanımızda bulunan bilûmum sefain ve karadaki fabrikalar, imalâthaneler hepberaber beşer dakika düdük çalarak iştirak ettiler. Ayrıca, limandaki gemiler alay sancaklarile donanmıştı. Bütün vilâyet mülhakatında büyük tezahürat yapıldığını da haber aldık. Hiç yokkan yaşadığımız bu iktısadî bayram günü, bana gene millî istiklâl ve kurtuluş savaşlarımızın sevinçli taraflarını hatırlattı.

Ereğli havzası demiryollarının ve Ereğli limanının inşaatına başlanması için meclisin hükûmete bahşettiği salâhiyetin isabetli kararları Zonguldak vilâyeti halkını ve hattâ bütün Türkiyeyi çok sevindirmiştir. Gazimizin büyük tarihî nutuklarında beyan buyurduktarı gibi istiklâli millimiz ayni zamanda istiklâli iktısadımızla tamlanacaktır. Zonguldak — Ereğli havzasını biribirine ve hükûmet merkezimize başlayacak olan bu mühim hattın, çok zengin kömür madenlerimize en büyük kıymet ve ehemmiyeti vereceğine hiç şüphe yoktur. Bu hat ve Ereğli limanı yapıldıktan sonra bunlardan temin edilecek geniş istifadeler yalnız mahalline münhasır kalmıyacak, bilhassa umumî ve millî iktısadiyat ve sanayiimizin mazhar olacağı inkişaf ve tekâmülün en asrî şekilde teşekkül etmesine ve ilerilemesine sebep olacak ve dolayısile Zonguldak servet yığınları cihan piyasalarını alâkadar edecektir.

Bugün nispeten dünya buhranından az çok müteessir olan kömür havzamızın yarın millî iktısadiyatımızın can damarını taşıyacağı muhakkaktır. Zonguldak ve havalisi halkının bu münasebetle büyük tezahürat yapmağa yerden göğe kadar hakları vardır. Çünkü Zonguldak iktısadî varlık ve kurtuluşumuzun mühim servet membaı olunca burada iktısadî kurtuluş orduları arasında bulunanların sevinçlerini tabiî görmemiz icap eder.

İlyas Rami

Dolu

Manisa, 2 — Manisanın şarkın da şehire pek az mesafede Karapınar ve Kırtık mevkilerine, şarkı şimaliden gelen şiddetli sağnaklarla, on dakika devam eden dolu düş müştür. Dolunun dxştüğü 400 dönümlük sahada tahribat yapmıştır. Bu tahribat yüzde 10 kadar tahmin olunmaktadır. Dolu bilhassa Kemerli Rıza Beyle kasap Haydar ağanın bağlarında hasarat yapmıştır.

Salihli civarına da dolu yağmış ve bağlarda hasarat yapmıştır.

Üç köylü

Bir kızı tarladan zorla kaçırdılar

Bir gün evvel Balıkesirde Yakup köyünde bir kız kaçırma vak'ası olmuş, Ali kızı Hatice Mısır tarlasın da çalışırken zorla kaçırılmıştır.

Kızı kaçıranlar üç kişidir. Yakup köyünden topal Ramazan oğlu Ali, Arap Niyazi ve Ali oğlu Ramazan isminde olan bu üç kişi vakadan bir kaç saat sonra jandarma tarafından yakalanmıştır. Haklarında tahkikat yapılmaktadır.

Edirnede sebze ve meyva fiyatları

Edirne Postası yazıyor: Bu sene havların ekseriyetle kapalı ve yağışlı gidişi yaz sebze ve meyva mahsulünün geç idrakine sebep olmuştur. Sebze fiatları bir çoklarının turfanda olmasına rağmen çok düşüktür. Meselâ turfanda olarak pazara getirilen baklanın 3, bezelyenin 15 kuruştur. Kiraz çıkalı bir hafta kadar olmuştur. Geçenlerde yağan dolu kirazlara zarar verdiğinden mahsul azdır. Halen kirazın okkası 20-25 kuruştur.

Meyva ve zebze müstahsilleri fiat düşüklüğündeki sebeplerinden birini konserva fabrikasının kapalı bulunmasında armaktadır.

Zonguldak

İşçi koğuşları yaptırılıyor

Zonguldak — İş Bankasının Zonguldak kömür madenlerini işleten "Türkiş,, şirketi 69 No. lı maden ocağında çok düzgün ve ergin işçi kovuşları yapmağa başlamıştır. Bu, amelenin yaşayış yollarını birden bire değiştirecek kadar köklü, sağlam bir yeniliktir.

Bu kovuşlar için şimdilik İstanbulda yerli fabrikalarımızda yapılma elli karyola getirilmiştir. Yatak takımları ve çarşafları da yaptırılmıştır.

Bundan başka, ocaktan ve çalış madan çıkıp yıkandıktan sonra geyinilmek üzere, ayrıca bir kılıkta dış elbisesi yaptırılıp işçilere dağıtılmıştır.

Yakında, bütün maden ocaklarımızda işçilerimizin temiz ve gür büz, dayanıklı varlıklarını korumak için bu yeniliklerin örnek tutulacağı sevinçle öğrenilmiştir.

Kükürt ihtikârı

Mahkemeye verilenler

İzmirde bazı kimseler kükürt ihtikârı ile maznun olarak müddei umumiliğe, oradan da Sulh ceza mahkemesine verilmişlerdir. Bunlar tüccardan Kadı oğlu Ahmet ve Berber zade Ali beylerle M. Jiro, M. Soları, M. Alyoti ve M. Lâfondar..

Maznunlar 1913 numaralı kanuna tevfikan muhakeme edilecekler dir. Cürüm maddesi hükûmetçe ittihaz edilen tedbirleri istismar ve eşyanın carî toptan ve perakende fiatlarına zam yapmaktır. Mahkûmiyet 1 aydan 1 seneye kadar hapis ve 10,000 liraya kadar para cezasıdır. Bu gibi muhakemeler mustacelen ve tercihan rüiyet edilir, azamî bir ay içinde intaç edilmiş olur.

İhtikâr komisyonunun istinat ettiği mesnetlerden biri; Ziraat Bankasının mübayaa ettiği 40 bin torbanın 325 kuruşa satılmasından sonra kükürte torba başına 95-100 kuruş zam yapılmış olmasıdır. Bu meyanda Manisa Ziraat Bankası da 370 kuruştan kükürt tedariki mecburiyetine düşmüştür. Yani o da tröstün darbesini yiyenler meyanındadır.

Malûm olduğu veçhile kükürt, kontenjana tabidir. Bu müessese ler, diğerlerinden evvel davranarak,serbestçe ithaline müsaade edilen 130 bin torba ithalât hakkını kendi uhdelerine almışlardır. Bu suretle adeta bir nevi ithalât inhisarı teşekkül etmiştir. Netekim Ziraat Bankası bile fiatları yüksek görerek ayrıca bir ithal müsaadesi çıkartmak istemiş, fakat geç kalınmak endişesiyle sarfı nazar etmiştir.

Ziraat Bankası bu 40 bin torbayı mübayaa ederken derhal İtalya ve sair piyasalarla temasa geçmiş, 235 kuruşun bile epeyce fazla olduğunu farketmiştir, fakat ihtiyaç ve zaruret yüzünden bile bile kükürtü bir parça pahalıya almak mecburiyetine düşmüştür. Bir iki gün sonra da fiat torba başına 100 kuruş daha fırlamıştır.

Türk amelesi ve Türk tekniği iş başında

Sarıkışla Millî mensucat fabrikası senede 300 bin okka işliyor

İş Bankasının ihya ettiği, tasfiye edildikten sonra eline alıpta mükemmel bir hale koyduğu müesseselerden biri de Sarıkışladaki Millî Mensucat şirketi fabrikasıdır. 1926 da on tezgâhtan ibaret olarak kurulan ve günde 100 — 150 metre iymal kabiliyetine ancak malik olan bu fabrika, bütün müzaheretlere rağmen sermaye ve teknik zaafı yüzünden işini yürütememişti. İş Bankası, tasfiye edilen bu müesseseyi satın aldı. Yeni teknikle, modern makinelerle cihazlandırdı. İş yapma kabiliyetini 7 misline çıkardı. Bir taraftan piyasaya verilmek üzere en güzel, desenleri orijinal, ince ve itinalı kumaşlar hazırlarken bir taraftan beylik müesseseler tarafından kullanılacak kumaşları da hazırladı.

Fabrika yüz elli Türk amelesinin emeği Türk tekniği ile elele vermiştir; yılda 300,000 okkayı bulan Türk iptidaî maddesi işleniyor.

Ankaranın yapağı ve tiftiği işlemek için böyle bir müessesenin yaşaması piyasa ve bilhassa köylüler için çok kârlı, çok isabetli bir fırsat olmuştur. Fabrika, herhangi bir garp fabrikasından hiç bir suretle geri kalmıyacak derecede modern derndir. İşçinin her türlü ihtiyacını ve menfaatini göz önünde tutmaktadır. Kârı işçilerinin yardım sandığına yatırılan bir bakkalı var dır. Fabrikanın radyosu, buz makinesi gene işçiler için çalışmaktadır. Tenis sahası, futbol yeri, düşleri, gardropları, parkı, işçilerin istirahatlerini ve eğlencelerini her gün için karşılamaya hazır durmaktadır.

Bartında iki cinayet

Bir köylü beş kişi tarafından tabanca ile öldürüldü, diğeri de kama ile ..

Geçen hafta içinde Bartın içinde iki cinayet olmuş, iki köylü öldürülmüştür.

Birinci vak'a:

Mayısın 23 üncü salı günü, Kurucaşile nahiyesinin Dizler köyünden Hasan Çavuş oğlu Hüseyin, köye bir buçuk saat uzaklıktaki Gölderesi mevkiinde, kafa tasından giren bir tabanca kurşunu ile öldürülmüş olarak bulunmuştur.

Hâdise perşembe günü haber alınarak, cuma günü müstantik Tevfik Bey hükûmet tabibi vekili Fuat Beyle birlikte vak'anın olduğu köye gitmiştir. Tahkikat neticesin de anlaşıldığına göre, maktul Hüseyin, o gün hayvanlarını otlatmak üzere Gölderesi mevkiine gitmiş, aralarında husumet bulunan ayni köyden Mehmet, Hüseyin, Ahmet, Ali ve Hasan isimli beş kişi tarafından tabanca ile öldürülmüştür.

Maznunlar yakalanarak Bartına getirilmiş ve tevkifhaneye sevk olunmuşlardır.

İkinci vak'a:

Mayısın 27 inci cuma günü de Kaman köyünde diğer bir cinayet olduğu haber verilmiştir.

Müddei umumî muavini Saim Bey -hükûmet tabibinin Kurucaşileden dönmemiş olması dolayısileopertaör Dr. Avni Beyi birlikte alarak vak'a mahalline gitmiş, tahkikatı yapmıştır.

Köy civarında ölü olarak bulunan Hacı oğlu Hüseynin, ayni köyden Davut isminde birisi tarafından kama ile öldürüldüğü meydana çıkarılmıştır. Anlaşıldığına göre; maktul Hüseyin, oğlu ile birlikte hayvanlarını otlatmakta iken maznun Davudun tecavüzüne maruz kalmış, Davut kamasiyle Hüseyni sağ tarafından ve akciğeri üstünden yaralayıp öldürmüştür.

Katil yakalanarak Bartına getirilmiş ve tevkifhaneye sevkolunmuştur.

Gökçen Efeye âbide yapılması

Kahratlı Gökçen Hüseyin Efe. millî inkılâp tarihimizde özlü savaşları, mertçe hareketlerile tanınmış bir milliyetperverdir.

Millî mücadele esnasında, kulağını Ankaradan gelen seslere vererek, kahir düşman kuvetleril çarpışan Hüseyin Efe, muhitinde "Gökçen Ef.,, ismile tanınmıştır.

Gökçen Efenin yaptığı savaşlarda, ulaşmak istediği gaye Türk topraklarının kurtulması idi. O, Anadolu topraklarını kurtarmak endişesil dağlara çıktığı zaman, himayesinde bulundurduğu adamların hepsini beraber almıştı.

Senelerce düşman kuvvetlerile aslanca çarpışan efenin Tirede bir âbidesi yapılacaktır. Abidenin Tirenin Güme dağında yapılması kararlaştırılmıştır. Bu âbidenin yapılması için köylüler tarafından para toplanacaktır.

Gökçen Efe, İstiklâl mücahedeleri esnasında, bugün İktisat Vekili bulunan Celâl Beyle teşriki mesai etmiştir. Bu sebepledir ki, Celâl Bey Gökçen Efenin kızını Ankarada himayesine alarak tahsil ettirmektedir .

Ezinede Umran

Hasat - Panayırda küçük bir gezinti

EZİNE, 29 (Hususî) — Tanzim ve tastik edilen Belde haritasına göre inşaat yapılmaktadır, ilk esaslı tamir işi hükûmet konağında yapıldı. İhmal edilmiş ve pek fena bir halde bulunan hükûmet dairesinin iç ve dışında esaslı tamirat yapıldı, az para ile bu bine harabiyetten kurtuldu, evkafın malı olan bu binanın hükûmetçe satın alınması çok şayanı temennidir. Kazanın şerefine uygun ve Cümhuriyet dairelerine yaraşacak bir hale giren binayı bu hale koyan kaza kaymakamı Cavit Beyin yılmaz azmıdır.

Hasat:

Hasat yaklaşıyor, son yağan sağnaklı yağmurlar bilhassa arpalar yüzde 5 derecesinde zarar yapmıştır. Kavun karpuz tarlalarının yeniden ekilmesine lüzum hasıl olmuştur?. Arpa hasadına bu haftalar zarfında başlanacaktır, ilkbahar havalarının soğuk geçmesinden henüz meyvaların öncüsü olan kiraz bile çıkmamıştır.

Panayır:

Bugünün en canlı havadisi Ayvacık panayırıdır; Ayvacık kasabasına bir kilometre mesafede (Geme Dere) mevkiine kurulan ve her sene 26 mayısta açılan beş gün süren panayıra bu yıl rağbet fazla? Bilhassa hayvan alım satımı çok olan panayırın iktısadî faydalarını burada bir az münakaşa etmeği lüzumlu görüyorum.

Bu panayır; bugünkü ticarî düşünüşe göre pekte faydalı olmıyan umumî bir satış meşheridir, münakalâtın bugünkü halden çok uzak ve geri olduğu devirlerde memleketin dört bucağından çıkan tacirler, senenin müsait günleri panayır gezmek suretile hem memleketlerinin metaini sürmek hem de ticaretlerini temin ederlermiş, bu sayede kasabaya uzak köylüler kendilerine lazım olan bir senelik eşyayı tedarik ederler ve malları nı satarlarmış, fakat 933 yılında bu telâkkiden çok uzak bir ticaret görüşü vardır; trenler ve otomobillerle mükemmel şoseler mesafe mefhumunu ortadan kaldırmıştır, memleketin uzak yeri yoktur, Sivas köylüsünün buğdayını Polatlı pazarında, İzmit köylüsünün meyvasını Yalovada sattığı bugünde panayırlara gelen mallar dükânlarda kalmış ve yahut panayır için tedarik edilmiş her vakit tedarik edilebilen eşyalardan ibaret kalmıştır. Panayırda gördüğünüz bir kumaşı her hangi bir malı daha dün Ezinede bir dükânda, İstanbulda Mahmutpaşada görmediğinize sizi kim temin edebilir.

Köylü panayıra getirdiği hayvanını artık geri götürmez, yegâne ümidi panayırda malının para edeceği olan bu zavallı adam ucuz pahalı tutturabildiğine hayvanını satar, bu satış keyfiyeti her zaman fazla ve satışa hazırlanan mallara tatbik olunmaz, düğün eşyası için çift öküzünü satan panayıra gelen salaş tiyatrolarının çıplak bacaklı Artistlerini görmek sözde keyif etmek için beygirini değerinden çok aşağıya veren bir çok adamlarda vardır.

Zaten bir kilometre murabbaında bir sahada müteaddit çardaklardan teşekkül eden ve birde bir saçak altında bir kaç dükândan ibaret olan bütün panayır meydanında en çok yer kaplayan kahveler ve ahçı dükânlarıdır, binlerce kişinin açıkta yemek satan ahçılardan yemek yimek, öteden beriden panayır için tedarik edilen podralı yosmaların gramofon çaldıkları kahvelerde keyif çatmak panayırın en mühim zevkidir. Buraya gezmek için gelen hiç bir şey satmadan yalnız üste birkaç lira para harcadıktan sonra giden halk, gelenlerin yarısını teşkil eder.

İsterseniz panayırı biraz gezelim: Otomobiliniz Ayvacık kasabasına girmeden küçük kuyu yolu na döner ve çok güzel bir çamlılık yanından panayır yoluna sapar, yolun iki tarafında fenerler asılı, bunlar yalnız panayırda gece münakalesi içindir. Otomobiliniz tarlaların arasından biraz ilerler, daha uzaklardan panayırın gürültüsünü duymağa başlarsınız, işte koruların içinde satılığa gelen yüzlerce her cins hayvan. Artık otomobille ileriye gidemezsiniz, aşağıya inerek ve bir tahta köprüden geçtikten sonra panayır yerine girelim. Bir çeşme, önünde bir kahve.. ilerliyelim, panayır yerine muvazi üç sıra çardaktan müteşekkil, bu yapmacık yolların genişliği 10 uzunluğu 100 metre kadar, on sol tarafta hayvan pazarı, yüzlerce hayvan, koşturulan atlar, gezdirilen sığırlar, bir yığın satıcı bir kaç alıcı, fakat efendim. Bu alıcılardaki nazabakın suratlarından düşen bin parça olacak.. Burada bilhassa İstanbuldan gelen Celeplerin ve canbazların bir kurnazlığı varmış ilk günü satın aldıkları hayvanlara fzala fiyat verirlermiş, köylü köyüne döndümü, en canlı reklâm vasıtası, haydi herkes hayvanını pahalıca satabilmek için panayıra, fakat ikinci, üçüncü fiat düşümüştür. Kim bilir, nereden gelimiş, telsiz telgraf piyasayı sarsmıştır. Köylü artık getirdiği malını geçer fiata satar, bir çardak üstünde bir kırmızı bayrak... Bu jandarma karakoludur. Bu civarda kazanın sevimli kaymakamı Hikmet ve değerli jandarma kumandanı Şükrü Beyleri, memurları gösterebiliriz.

Baytar Zahit Bey çok meşgul ve herkese meram anlatmağa çalışıyor onunla ancak ayakta bir kaç dakika konuşabilirsiniz. Gözlerinden benliği, zihninden mütemadiyen evinde bıraktığı arı ve tavukları düşünüyor.

Hayvan satımı var, fakat fiatlar çok düşük, dokuz liraya kadar sığır, on liraya taylı kısrak satılıyor. Hayvanatı fersiye alıcısı sığıra nisbetle çok. Yolumuza devam edelim. İşte orta çardaklar caddesi, hep kahveleri ve aşçıları, pudralı, allı morlu giyinmiş yosmalar gramofonları. mütemadiyen çalmaktalar. Her tarafta bir hay huy var. Bir çadırın önünde yüksek yere çıkmış tiyatronun komiği ve hokkabazı ve bir kaç baldırı çıplak kadın. Kim bilir kaçıncı matineleri için müşteri çağırılorlar. Dışarda bu reklamı herkes seyrediyor, tiyatroların biri çardakta, diğer biri değirmende. Değirmen taşlarının üstü sahnedir. İçerlerinde bir kaç tahta sıra var, Dışarıda içerdekinden uzun süren reklamı parasız seyreden halk içeriye girmiyorlar ve diğer reklam vaktine kadar başka yerleri geziyorlar, bunun için her matineye iştirak eden seyircilerin sayısı onu geçmiyor. Geceleri tiyatro programları daha zengin.... Gündüz bağırmaktan sesleri kısılmış kadınların her şarkıyı kendi keyiflerine göre uydurup öyle söyleyişleri var ki.. Zaten kuru ekmeği bile güç bulan bu biçare kadınların, zayif ve kansız erkeklerin halini görüp düşündükten sonra artık insanın eğlenmeğe ve gülmeğe hali kalmıyor ki..

Bu gezginci ve tuluatçı tiyatrocuların içlerinde sınıflarına yarar sanatkârları ayırıp onları istifade edebilecek ve hiç olmazsa bu daimî sefaletten kurtaracak bir teşkilâta bağlamak çok faydalı olacaktır.

Bu yıl panayırda dışardan gelen satıcı yok gibi.. Bütün satıcılar hep vilâyet içinden. Tuhafiyeci ve sarrafların önünde birikmiş kadın kütleleri alış verişten ziyade fiat sormakla ve etrafı seyretmekle meşğul... En adi bir basmayı bile bir kaç saat gezmeden ve on beş yirmi yerde fiat sorup öğrenmeden hiç bir kadın bir şey almıyor.

İpekli yerli kumaşlar çorap ve oyuncak çok satılmaktadır. Ayak kabı ve terlik çok ve ucuz, (30) kuruşa verilen terliklerin yalnız liraya kadar ayak kabı satılıyor.. ustalığına bile bu para az... Bir Bu satışların kâr neresinde olduğu anlaşılamıyor.

Baht oyunu oynatanların işi her kesten iyi galiba.. Yüzleri çok gölüyor.. Oyun oynayanların en kalabalık müşteri toplıyanlardır... Bir çokları ellerindeki paraları tahtanın üzerine istedikleri renk üzerine koyuyorlar, bilye dönüyor, nerede dururs o renge koyan diğer renge koyanları topluyor.. Tabiî neticede hep oynatan kârlı.. Tahtanın yerleştirilişi pek mahirane olsa gerek ki kuruşu koyanlar kazanıyor, çeyrek koyanlar kaybediyor.

Macuncular, niyetçiler, şarkı ile buzlu şerbet satanlar, seyyar yemişçiler her tarafı doldurmuş.

Bir çardağın önünde davul, zurna, önünde kocaman bir tablo bir buğa, sırtında gene kendi cüssesine yakın bir et parçası, bu parçanın üzernide üç ayak var.. İçeriye girince birden inkisarı hayale uğrayorsunuz. Tablodaki ineğin dörtte biri büyüklüğünde bir dana sırtında ufak bir et parçası, üzerinde üç ufak ayak.. Dana doğduğu zaman bu etin çok ufak olduğunu ve gitikçe büyüdüğünü söyliyen mal sahibi her halde bu Dananın otuz sene sonra — yaşar ise — geleceği biçimi tabloya yaptırmış.. İki sene evvel dört yüz liraya aldığı bu danaya (1600) lira veriyorlarmış. Hayvanın amudi fikarisine yapışık olan ve devranını oradan temin eden bu et parçasının tabiî hareketi seyircileri çok meşgul ediyor. Bu galat hilkat sayesindeemsalinin hiç mazhar olamıyacağı bir itibarla yaşıyan bu dana her halde vaziyetinden çok memnun ki seyircilerine iltifatla bakıyor.

Bakırcılar, babuççular hep müşteri çağırmakta..

Gezici guruplar, bilhassa süslü hanımlar öğleden sonra çoğalıyor. Burası, bir satış panayırından bir gezme yerini andırıyor.

Panayır, 31 mayıs akşamı kapanacak..

Umumî görüşle panayırda herkes malını satmağa ve ona mukabil, öte beri almağa çalışıyor. Alım satım çok yüksek denemezse de bugüne göre şayanı memnuniyet derecededir.

Rağbet kazanan bu panayırda daha iyi ve etraflı surette azamî istifade temin etmek için Millî İktısat ve Tasarruf cemiyetinin nazarı dikkatini celbederiz. Panayırda güzel tertip edilmiş yerli malı sergisinin açımı için daha esaslı çalışmak ve bu işi vaktinden evvel alâkadarlar iyi reklamlarla duyurmak, broşürler neşrederek panayırı asra uygun şekilde daha faydalı yapmak ve her cepheden memlekete iyi ve semereli bir satış meşheri haline koymak lâzımdır.

Panayıra giden yolların yapımını, bilhassa yiyecek, içecek şeylerin açıkta sattırılmamasını temin panayır meydanının iyi tanzimi ve idaresi işlerini çalışkan kaza kaymakamı Hikmet Beyden bekleriz..

C. H,

Bir kadın baba ile oğul arasını açtı

Zozo âşıkının babasından beş bin lira istiyor !

Baştarafı Birinci Sayıfada

la beraber yazıhanesinde çalışmışken Zozo ile tanıştıktan sonra yaşayış tarzı değişmiş, işine hiç uğramamağa başlamıştır. Zozonun para taleplerini karşılamağa mecbur olan delikanlı tabii sık sık babasından para istemeğe mecbur kalmış, babası M. Stefanidis vaziyeti anlayınca oğluna mahdut miktarda bir paradan başka bir şey vermemiştir.

Fakat, babasının zengin olduğunu bildiği için, ileride daha fazla para almak ümidile, Zozo âşıkını terketmemiştir. Bu sıralarda M. Bazil Stefanidis zengin evlâdı olmak münasebetile temin ettiği kredi ve babasından almakta olduğu para ile sevgilisine Bursa sokağında bir apartıman tutmuştur.

Geçimsizlik

Kendisi ayrı bir yerde oturmakta, ve her gün Zozoyu ziyarete gelmektedir. Lâkin bir müddet sonra apartıman sahibi Zozonun pek çok ziyaretçileri olduğunu ve apartımanda gürültüden geçilmediğini ileriye sürerek onları çıkarmıştır.

İki sevgili arasındaki geçimsizlik bu suretle baş göstermiştir. Bu geçimsizliği M. Bazil Stefanidisin Zozonun bitip tükenmek bilmez para taleplerini karşılayamaması bir kat daha çoğaltmıştır. Sevgililer bu sıralarda İmam sokağında bir apartımana taşınmışlardır.

M. Bazil Stefanidisi çok yakından tanıyanların söylediklerine göre Zozo bu aralık âşıkının babasına gitmiş ve oğliyle beraber yaşamağa razı olması yüzünden kendisinin maddî fedakârlığa katlandığını, bu yüzden paraca bazı zararları olduğunu ileri sürmüş, kaybettiği on bin liraya mukabil kendisine beş bin lira verilmesini bildirmiştir.

M. Stefanidis bu garip talebi reddedince Zozo âşıkını alıp Atinaya götüreceği tehdidinde bulunmuştur. Fakat M. Stefanidisin bu tehdide de ehemmiyet vermemiş, oğluna ihtarlarda bulunmakla iktifa etmiştir.

Zozo Dalmas bu teşebbüsünde muvaffak olamayınca âşıkını sıkıştırmağa başlamış, kendisini pencerelerden atmağa kalkışmış, sinir buhranları geçirmiştir. Vaziyet bu şekle girince M. Bazil Stefanidis kadından ayrılmıştır.

Zozo bu ayrılmadan sonra, Atinaya gitmiş, orada Akropol gazetesine âşıkından gayet fena bir şekilde bahsetmiş, bir müddet sonra tekrar İstanbula gelmiş nihayet geçen hafta perşembe günü memleketine dönmüştür.

Aile isminin Zozonun ismi sık sık karıştırılması M. Stefanidisi çok müteessir etmektedir. Şu yüzden, eroin kaçakçılığı meselesine ismi karıştırılmış, Zozo şirketinden aldığı para dolayısile İstanbul gazetelerine oğlundan bahsetmiş. Atinada da Akropolis gazetesinde Zozo ağzından oğlu aleyhinde fena yazılar yazılmıştır.- Nihayet genç Stefanidis geçimsizliği Zozo yüzünden işten soğumuştur. Bütün bu sebepler M. Stefanidisi oğlunun eskisi gibi muntazam bir yaşayışa girmesini temin için şiddetli hareketlere sevketmiş, Rumca gazetelere bir mektup göndererek oğlunu evlâtlıktan reddettiğini ve mirasından mahrum etmek için resmî teşebbüslere girişeceğini bildirmiştir.

Genç ne diyor ?

M. Bazil Stefanidis ise babasının bu hareketinden çok müteessirdir. M. Stefanidis diyor ki:

— Babamın verdiği karar beni hem müteessir etti, hem de hayrette bıraktı. Buna hâlâ inanmak istemiyorum. Babamın hareketini ancak bir asabiyet anında vermiş bir karara atfediyorum.

Hakikaten son zamanlarda babayatım biraz gayri muntazam idi. Maziye teessüf ediyorum ve babamın yaşımı ve kendisine adeta itaatta bulunmağa sebep olan fikleri nazarı itibara alarak hakkımda müsamaha göstereceğini ümit ediyorum.

Bana ilk taşı hayatında kendi yüzünden manasızlık ve çılgınlıklar yapmamış olan birisi atsın.

Aileyi tanıyanlar, M. Bazil Stefanidisin hatasına tecrübesizliği, gençliği ve kendisinden çok tecrübeli bir kadının sebep olduğunu söylemekte ve esasen gençlik af talebinde de bulunduğu için affolunması lâzımgeldiğini ileri sürmektedirler; M. Stefanidis mahkemesinde bu yolda teşebbüsler de yapılmıştır.

Bir Darülfünunun 500 inci yıl dönümü

Puatye, 2 (A.A.) — Puatye darülfünununun beş yüzüncü yıl dönümü bütün gün büyük ve tantanalı merasimle tes'it edilmiştir.

Bu merasime riyaset eden maarif ve talim ve terbiye nazırı Puatye darülfünununun on beşinci asırda yirmi dördüncü Charles ile Papa dördüncü Eugene tarafından kurulduğu zamandan bugüne kadar geçirdiği safhaları n bir tarihçesini yapmıştır.

Hikâye

MEŞGUL

Yazan Mediha Münir

Ahmet Beyin yalnızlık ve bekârlık canına tak demişti. Fakat bir türlü de evlenmek istemiyordu. Filvaki elinin altında kur yaptığı güzel, genç bir dul vardı, vardı amma, bu genç dul da ültimatomu vermişti.

Dün akşam:

— Ahmet Bey, demişti, ya benimle evlenmeğe söz verirsiniz ve derhal nikâhı kıyarız, yahut ta bir daha benimle görüşemezsiniz. Yarın akşam saat yedide telefonla cevabınızı beklerim..

İşte bu ültimatom Ahmet Beyin canını sıkmıştı. Şimdi ne yapacaktı?.

Birden hatırına Selma geldi.. Selma kıvır kıvır bir kızdı. Cana yakındı. Onunla bir, bir buçuk ay kadar yaşamış, sonra bu dul kadın yüzünden onu terketmişti.

Bunu ne diye yapmıştı sanki?... Ne diye o genç dulun peşine düşmüştü?. Ne diye Selmayı darıltmıştı?..

Bu düşüncelerle sokağa fırladı. Ağır ağır Beyoğluna doğru yürüdü.

Gazinolardan birinin önünde durdu..

Hey gidi günler!.. Bir zamanlar bu gazinoda ne güzel zamanlar geçirmişti... Ne âlemler yaşamıştı..

Selmaya bu kazinoda tesadüf etmiş, onunla bu kazinoda tanışmıştı. Ondan sonra ber akşam, buraya gelmeğe başlamışlardı.

Girecek olsa, Selmaya tesadüf eder miydi?.

Bu ümitle gazinoya girdi. Etrafına bakındı.

Selma yoktu..

Masalardan birine oturdu. Bir bardak bira ısmarladı..

Selmayla geçen zamanlarını gözlerinde hayallendirdi. Şu anda Selma karşısına çıksa, ayaklarına kapanır, ondan af dilerdi. Muhakkak bunu yapardı..

Bu esnada gözü saate ilişti, saat yediydi....

Yerinden sıçradı:

— Haydi bakalım, hayale kapılmanın sırası değil.. Selmayı unutmak lâzım.. Kaderimde evlenmek varmış.. Telefon edelim...

Genç dul hanımın numarasını aradı.. Ahizeyi kulağına götürdü.. Telefonda (meşguldür) sesini duydu. Ahizeyi yerine bıraktı .... Sevinmişti.. Bir kaç dakika kazanmış oluyordu.. .

Gelip yerine oturdu ve gözlerini karşıya çevirince, gene yerinden sıçradı.. Karşısındaki masada Selma oturuyordu...

Ahmet Bey yerinden kalkmak ona doğru koşmak, ellerini sıkmak istedi. Bu isteğini de yapacaktı ... Fakat birden kapıda bir genç göründü ve gelip Selmanın yanına oturdu...

Ahmet Bey kafasını kaşıdı. Demek Selma onu çoktan unutmuştu....

— Âlâ, dedi, vicdan azabım da kalmadı.. Ötekisiyle evlenirim, olup biter...

Gene telefona gitti, açtı. Gene (meşguldür) sesi duyuldu.

Anlaşıldı. Hanımefendiyle telefonla görüşmek kolay olmıyacaktı...

Yerine oturdu ve usulca karşı masaya baktı... Selma yalnızdı .. Ağlıyordu...

Bunun üzerine dayanamadı, kalktı, onun yanına gitti.. İki elini tuttu, ona teselli verecek sözler söyledi..

Genç kadın, bir müddet sonra ağlıyan başını eski dostunun omuzuna dayadı....

. . . . . .

Ertesi sabah, Selmanın odasında, Ahmet Bey ona telefon hâdisesini anlattı. Nasıl evlenmek üzere olduğunu ve nasıl telefonun "meşguldür,, sesini verdiğini söyledi...

Selma gülümsedi:

— Hayatın ne garip tesadüfleri vardır!.. Eğer o esnada telefonu meşgul olmasaydı, ben bir daha senin yüzünü görmiyecektim demek!...

Sonra. Ahmet Beyin kollarına büzülerek ilâve etti:

— Meşguldür!.. Bunu söylemenin tam sırası... Eğer o sana telefon edecek olursa, sen: Meşgulüm, dersin....

ERGANi BAKIRI

Türk Anonim Şirketinden :

1 — Ergani Madeninde imalâthane sahasında inşa olunacağı 18 Mayıs 1933 tarihinde ilân edilen 9 × 15 5 metre eb'adında bir müdür ikametgâhı, avnı çatı altında cem'an 22 × 9 metre eb'adında iki memurin ikametgâhı 12 × 40 metre eb'adında bir ambar 10 × 30 metre eb'adında bir ambar, 10 × 10 metre eb'adında bir lokomotif hangarı 15 × 10 metre eb'adında bir taş deposu, 29 × 11 metre eb'adında bir kantin ile oluklu saçtan mamul iki ambara ait temel inşaatının ihalesi 20 Haziran 1933 tarihine müsadif Salı gününe tehir edilmiştir.

2 — Birinci fıkrada gösterilen binalarla beraber yine Ergani'de inşa olunacak 250 metre terbiinde iki katlı bir ilk mektep binası da, aynı günde ihale edilmek üzere kapalı zarf usuliyle münakasaya konulmuştur.

3 — İhale Şirketin Istanbul'da Bahçe kapısında Taşhan'da kâin Merkezi idaresinde yapılacaktır.

4 — Talipler, evvelce bu gibi işleri başarmış olduklarına dair muteber evrak ibraz ederek, mukavele ve şartname ve plân nüshaları ile fiat cetvellerini, müracaatları tarihinden 3 gün sonra, Şirketin Merkezi idaresinden veya Ergani deki işletme idaresinden 25, (yirmi beş) lira mukabilinde alabilirler.

5 — Münakasaya girmek istiyenler teklif mektuplarını muhtevi kapalı zarf ile vesaiki fenniyelerini, mukavele ve şartname ahkâmının kabulünü mutazammın imzalı bir varaka ve millî bankaların biri tarafından verilmiş yedi bin beş yüz liralık bir teminat mektubu ile birlikte diğer bir zarfa koyarak, nihayet ihale günü saat on beşe kadar Şirket Müdiriyeti Umumiyesine makbuz mukabilinde tevdi edeceklerdir.

6 — Teklif mektuplarının tetkikinden sonra Şirket bu işi münasip gördüğü talibe ihale etmekte ve ya ihaleyi tehir eylemekte muhtar olacaktır.

7 — Bu hususta başka malûmat almak isteyenler Şirketin Merkezi idaresine veya Ergani'deki işletme idaresine müracaat eylemelidir. (4089)

DÖKTOR

Hafız Cemal

Dahilî hastalıkları mütehassısı

Divanyolu N. 118 Telefon: 22398

Sahibi: Mehmet Asım

Neşriyat müdürü: Fikret Âdil

VAKIT Matbaası — İstanbul

VAPURLAR

Sadıkzade Aslan kaptan

BARTIN POSTASI

KEMAL vapuru

Her hafta pazar günü saat 18deSirkeci rıhtımından hareketle(Ereğli Zonguldak, Bartın, Amasra, Kurucaşile,Cide Inebolu, Evrenye İlişe ve Abana) ya azimet ve avdet edecektir.

Fazla tafsilât için Sirkeci Meymenet Hanı altında acentalığına müracaat Telefon : 22134. 4115)

SEYRiSEFAiN

Merkezi idaresi Galata köprü aşı B 2623 ŞubeA, Sirkeci Mühürdar zade Han 22640

Izmir - Pire - iskenderiye Postası

İZMİR

6 HAZIRAN SALI 11 DE Galata rıhtımından kalkar.

(2507)

UCUZLUK TEMİZLİK SÜR'AT

VAKIT YURDU KİTAP KISMI

ÇALIŞMIYA BAŞLADI

Kitap, Mecmua, Defter, Makbuzlarınızı ve Tabı işlerine Ait bütün istediğinizi Vakıt Yurdu Kitap kısmına veriniz..

Basılıştaki nefaset ve ucuzluğu bir yerde bulamazsınız

KİRALIK EV

Ankara caddesinde iki havadar oda, bir sofa, bir mutfak, bir helâ ve bir taraçadan mürekkep bir kat elverişli şeraitle acele kiralıktır. Elektrik, su. Ankara caddesi 52

Göz Hekimi

Dr. S. Şükrü

Birinci Sınıf Mutehassıs

Babıâli) Ankara caddesi No. 60)

Devlet Demiryolları ilânları

Haydarpaşa Liman Arazısı dahilinde ve Liman Rıhtım binası yanındaki eski ahşap büfe yıktırılarak yerine 4000 lira bedel keşifli kargir bir büfe yaptırılacak ve 7 sene müddetle kiraya talip olanların istifadesine verilecektir. Böyle bir büfeyi işletmeğe talip olanların şeraiti müzayedeyi anlamak ve bu bapta tanzim edilen müzayede şartnamesini görmek üzere Haydarpaşada Yol Baş Müfettişliğine müracaatları ve 300 lira teminat parasını hamil olarak müzayede günü olan 15/6/933 pazar günü saat 15 de işletme Müfettişliği dairesinde hazır bulunmaları. (2504)

Taş Nakliyatı Hakkında

25. 5. 933 tarihinden itibaren her hangi mamûl eşya haline kalbedilemiyecek şekilde "balâst halinde,, bulunan: Somaki, mermer, kalker taşları ve alelumum taşlar ve çakıl taşları nakliyatı D.D/46 numaralı tarifeye ithal edilmiştir. Işbu tarifeye göre 160-283 kilometre dahilinde yapılacak nakliyattan seyyanen 400 kuruş ve meselâ 500 kilometreden 630, 800 kilometreden de 840 kuruş ücret alınır.

Fazla tafsilât için istasyonlara müracaat edilmelidir. (2484)

İşlenmemiş mermer nakliyatına tenzilât

1. 6. 933 tarihinden itibaren her nevi işlenmemiş mermer taşları, maden cevherleri nakliyatına mahsus fevkalade tenzilli tarifeye ithal edilmiştir.

Mart 934 tarihine kadar mükerrer % 20 tenzilâttan da istifade edecek olan işbu mermer nakliyatından 193-247 kilometrede ton başına seyyanen 400 kuruş alınacaktır.

Fazla tafsilât için istasyonlara müracaat edilmelidir. (2483)

Ham Manyezit nakliyatına tenzilât

1. 6. 933 tarihinden Ağustos 933 nihayetine kadar Derince veya Mersin istasyonlarına mürettep olmak ve ton başına alınacak ücret 500 kuruştan az olmamak şartile her hangi bir istasyondan D. D./46 numaralı tarifenin şartları dahilinde yapılacak manyezit nakliyatına C baremi üzerinden % 40 tenzilât yapılacaktır. Istenilen tafsilât istasyonlardan öğrenilebilir. (2471)

800 ton yerli çimentonun kapalı zarfla münakasası, 21 Haziran 1933 Çarşamba günü saat 15,30 da idare binasında yapılacaktır. Fazla tafsilât Ankara ve Haydarpaşa veznelerinde beşer liraya satılan şartnamelerde yazılıdır. (2480)

Ankara - Kayseri hattı üzerinde kılıçlar istasyonu civarında km. 52,000 de vakı taşocağından çıkarılıp teslim edilecek 8000 M3 balastın kapalı zarfla münakasası 25-6-933 pazar günü saat 15 de Ankara'da idare merkezinde yapılacaktır. Tafsilât Ankara veznesinde beşer liraya satılan şartnamelerde yazılıdır. (2510)

110000 ton kömürün havzai fahmiyeden muhtelif limanlara nakli münakasası 24-6-933 tarihinde Ankara'da Devlet Demiryolları işletme Umum Müdürlüğü binasında yapılacaktır. Fazla malûmat Haydarpaşa ve Ankara'da idare veznelerinde beşer liraya satılmakta olan şartnamelerde yazılıdır. (2503)

110000 ton kömürün münakasası 24-6-933 tarihinde Ankara'da Devlet Demiryolları işletme Umum Müdürlüğü binasında yapılacaktır. Fazla malûmat Haydarpaşa ve Ankara'da idare veznelerinde beşer liraya satılmakta olan şartnamelerde yazılıdır. (2509)

VAKIT neşriyatı

Fevkalâde heyecanlı bir roman

Suana'lı münkir

Asrımızın en meşhur ediplerinden Gerhart Hauptmann'ın eseridir. Bir papazın fevkalâde heyecanlı, meraklı, coşkun aşkını, san'atkârane bir şekilde anlatır.

Tevzi Yeri: Ankara Caddesinde Inkılâp Kütüphanesi

Fiatı 25 kuruş.

Deniz Levazım Satınalma Komisyonundan :

17568) Kilo ekmek: Pazarlıkla münakasası: 5-Haziran-933 pazartesi günü saat 14 te.

3574 Kilo kuzu eti: Pazarlıkla münakasası: 5-Haziran-933 pa-

7147 „ koyun eti: zartesi günü saat 15 te.

Istanbul Deniz Efradı ile Heybeliada Deniz Harp mektebi ve Lisesinin altı aylık iaşesi için 22-Mayıs-933 pazartesi günü kapalı zarf usulile yapılan münakasalarında teklif edilen fiatları Vekâleti Celilece gâli görülen yukarda miktarları yazılı et ve ekmeğin pazarlıkla münakasaları hizalarındaki gün ve saatlerde yapılacağından daha ehven fiatla itasına talip olacakların, muvakkat teminat makbuzlarile birlikte yevm ve vakti mezkûrda Kasımpaşada Deniz Levazım Satınalma komisyonuna müracaatları. (2502)

KAHVE MERAKLILARINA MUJDE

KURUKAHVECİ

OSMAN EFENDİ OĞLU

A. İHSAN

Tahmis sokağında sahibi olduğu kurukahveci Hanı altında bu kere yeni açtığı mağazasında evvelce sureti mahsusada getirtmiş olduğu muhtelif cinslerden ihzar etmekte olan nefis kahvelerinden lûtfen bir kere tecrübe ediniz.

KAT'iYYEN HALiSTiR

Aksini ispat edene

1000 Lira Verilecektir.

[illegible] uğünden itibaren perakende fiyatı :

160 KURUŞTUR. (4008)

Millî Müdafaa Vekâleti Hava Müsteşarlığından :

Kısım : 1

İstanbul - Eskişehir - Ankara

27/Mayıs/933 ten itibaren

Türkiye Hava Postaları

Cumartesi, Pazartesi, Çarşamba

Şarka doğru İstanbul-Ankara Hareket	Muvasalat	İSTASYON	Garba doğru Ankara-İstanbul Hareket	Muvasalat
8:30		Yeşilköy "İstanbul,,		17:40
	9:40		16:30	
10:00		Eskişehir		16:10
11:10			15:00	
		Ankara		

Taşhandan saat 14:30 hareket edecek olan hava hattına ait hususî otomobil "Ankara Palâs,, oteline uğrıyarak yolcuları ücretsiz olarak Tayyare meydanına getirir. (2408)

3üncü Kolordu Satınalma Komisyonu ilânları

Askerî Fabrikalar Umum Müdürlüğünden:

Kırık kalede istihdam edilmek ve 126 lira ücret verilmek üzere bir göz mütehassısı tabibe ihtiyaç vardır. İstiyenler vesikalarile birlikte Umum Müdürlük Sıhhiye şubesine müracaatları.

(4776) ((2451)

* * *

İzmir Mst. Mv. Sa. Al. Ko. dan: Fırka merkez kıt'aları ihtiyacı için 85,815 kilo sığır eti kapalı zarfla münakasaya konmuştur. İhalesi 26-Haziran-933 Pazartesi günü saat 15 te yapılacaktır. İsteklilerin şartnamesini görmek üzere her gün ve münakasaya girmek için o gün ve vaktinden evvel teklif ve teminat mektuplariyle İzmir kışlasında Mst. Mv. Sa. Al. Ko. na müracaatları. (3077), (2514)

Mnktedir makasdarlarımızın nezaretile Kadın ve Erkek için

Hazır ve Ismarlama

Elbiseler, Mantolar vesaire

6 ay taksitle

Hükûmet-Banka - Şirket memurlarına Memur arkadaşlarınızın KEFALETİLE saat 9 ile 12 arasında İstanbul Dördüncü Vakıf Han Asmakat No. 29

UNION KOL

müracaat. (3894)

Kiralık kâgir Hane ve Dükkân

Beşiktaş Akaratı Vakfiye idaresinden :

Beşiktaşta Akaretlerde 43 numaralı hane on altı ay 29,83 numaralı hanelerle 7,28 mükerrer 28 numaralı dükkânlar birer sene müddetle kiraya verileceğinden 29/Mayıs/933 tarihinden itibaren yirmi gün müddetle müzayedeye çıkarılmıştır. Talip olanların Haziranın on dokuzuncu pazartesi günü saat on üçe kadar mahalli mezkûrda 54 numarada Mütevelli kaymakamlığına yevmi mezkûrun saat on üçünden on beşine kadar Istanbul Evkaf müdiriyetinde idare encümenine müracaat etmeleri. (2436)

SATILIK MALZEME

Üsküdar - Kadıköy ve Havalisi Halk Tramvayları Türk Anonim Şirketinden :

Çelik tanklarla akümülâtör kavanoz ve plâkları, asit mahlûlü, gaz ve elektrikle müteharrik motör, hurda bakır, pirinç ve demir malzeme ile kullanılmış elbise ve saire satılacaktır. Görmek ve satın almak istiyenler, tekliflerini kapalı zarfla vermek üzere 29 Haziran akşamına kadar Cumadan başka her gün öğleye kadar Şirketin Bağlarbaşında idare Merkezine müracaat edebilirler. (3561)

Büyük TAYYARE Piyangosu

Yeni Tertibin 2 inci keşidesi

11 Hazirandadır.

Bu keşidede Büyük ikramiye 35.000 Liradır.

Mükâfat 50. 000 Liradır